

2023 | 06 | 09

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

A TUDOMÁNY ÉS AZ OKTATÁS FELELŐSSÉGE

ABSZTRAKT KÖTET

ÓBUDAI EGYETEM

REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

A TUDOMÁNY ÉS AZ OKTATÁS FELELŐSSÉGE

ABSZTRAKT KÖTET

Szerkesztette:

BODÁNÉ DR. KENDROVICS RITA

Budapest – 2023

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLER
A PROJEKTOKTATÁSBAN

A TUDOMÁNY ÉS AZ OKTATÁS FELELŐSSÉGE

Szerkesztette:

Bodáné Dr. Kendrovics Rita

Lektorálta: Prof. Dr. habil Kováts-Németh Mária CSc

Műszaki szerkesztő: Tóth Andrea, Pásztor Ildikó

A konferencia fővédnöke

Dr. habil. Koltai László dékán

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

ISBN 978-963-449-319-8

Óbudai Egyetem

Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar

2023

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

„A fenntarthatóság legbiztosabb garanciája a mértékletesség.”

Szarka László

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	6
BIZOTTSÁGOK	9
A TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG ELNÖKE.....	9
A TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG TAGJAI.....	9
A TUDOMÁNYOS KIADVÁNY FŐSZERKESZTŐJE ÉS A SZERVEZŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE.....	10
A SZERVEZŐ BIZOTTSÁG TAGJAI.....	11
ELŐSZÓ	13
DÉKÁNI KÖSZÖNTŐ	17
A RENDEZVÉNY PROGRAMJA	19
PLENÁRIS SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI.....	27
SZARKA LÁSZLÓ CSABA	29
PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI.....	31
DÚLL ANDREA, BALÁZS BÁLINT, KURUCZ ATTILA, FOGARASI BARBARA, ÁGOSTON- KOSTYÁL CSILLA, BERZE IVÁN ZSOLT, ALFÖLDI GYÖRGY	33_Toc136431096
DR. CZIFRA GYÖRGY	34
DR. HARTL ÉVA.....	35
VÉGH ÁGNES, VÁRADY FERENC, SZÁZ GÁBOR ZOLTÁN	36
GÖNDÖR VERA, KERTÉSZ ZOLTÁN	37
REVÁK BERNADETT, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES	38
ÁGOSTON CSABA	39
FENNTARTHATÓ OKTATÁS SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI	41
MIKA JÁNOS, RÁZSI ANDRÁS	43
KOCSIS ZSÓFIA, STRÉDL TERÉZIA, NAGY MELINDA.....	44
EVA PROKOPCOVÁ.....	45

DR. NAGY ZSOLT	46
MACZELKÁNÉ DR. KISVÁRDAI MELINDA.....	47
PROKAI PIROSKA, PÁL-LÁSZLÓ BENDEGÚZ	48
DR. SUHAJDA CSILLA JUDIT – KOVÁCS MÓNICA	49
KÖRNYEZETPEDAGÓGIA A FENNTARTHATÓSÁGÉRT SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI... 51	
ORGOVÁNYI ANIKÓ.....	53
PÁLVÖLGYI LAJOS, MAGÓCS ÉVA.....	54
DR. BÉRCZY DÓRA JUDIT	55
KÖVECSESÉ GŐSI VIKTÓRIA	56
PETZNÉ DR. TÓTH SZILVIA	57
LAMPERT BÁLINT.....	58
CSENGER LAJOSNÉ DR.; DR. LAMPERT BÁLINT; KÖVECSESÉ DR. GŐSI VIKTÓRIA; PETZNÉ DR. TÓTH SZILVIA; DR. HALBRITTER ANDRÁS.....	59
KÖRNYEZETVÉDELMI PROJEKTEK HALLGATÓI PROJEKTMUNKÁK SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI..... 61	
ÁBRAHÁM PETRA ZSANETT, PALISCA LILI, PONEKKER PETRA, PREPOK REBEKA	63
HOMOR FANNI, PAPP BETTINA, FAZEKAS TAMÁS, SZŰCS DOMONKOS	64
BALLA ZSÓFIA, ZÓLYOMI LAURA, TÓTH CSONGOR MÁRTON, SZIGETVÁRI DÁNIEL ..	65
SZÉKELY ÁRON, SZILVÁGYI BOLDIZSÁR, DÁVID DÓRA, SZALAY JANKA, TATAREK CSENGE	66
CSŰRÖS BALÁZS, KAZAI DÁVID MÁRK, PAP BALÁZS, VÁCI ZSOMBOR.....	67
TÓTH KATA	68
POSZTERELŐADÁSOK SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI..... 69	
NAGY MELINDA, DANCSA DANIEL, TAKÁČ ONDREJ.....	71
3D-S ÁBRÁZOLÁS AZ ENTERIÓR TERVEZÉSBEN.....	72
KOLESZÁR ANDRÁS, NAGYNÉ DR. SZABÓ ORSOLYA	72
MIZSER CSILLA ILONA.....	73
DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES	74
DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, DR. HABIL. GARAI-FODOR-MÓNICA, DR. VARGA JÁNOS	75

DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, DR. VARGA JÁNOS, DR. HABIL. GARAI-FODOR-MÓNICA, DR. KATARZYNA SZYMCZYK	76
DR. VARGA JÁNOS, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, DR. HABIL. GARAI-FODOR-MÓNICA, BÍRÓ BÍBORKA ESZTER, DR. SZÉKELY KINGA, DR. BÍRÓ BORÓKA JÚLIA	77
DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, DOBOS OSZKÁR	78
DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, DR. VARGA JÁNOS	79
BERÉNYI CSABA, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES	80
DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, BERÉNYI CSABA	81
A KONFERENCIA TÁMOGATÓI	82

BIZOTTSÁGOK

A Tudományos Bizottság elnöke

Prof. Dr. habil Németh Mária CSc egyetemi magántanár,
Selye János Egyetem, a MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarságkutató
és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja

A Tudományos Bizottság Tagjai

Dr. Csilla Gizinska, Varsói Tudományegyetem Magyar Tanszék mb. vezetője

Prof. Dr. Dúll Andrea, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar dékánhelyettese,
Ember-Környezet Tranzakció Intézet igazgatója

Dr. Hartl Éva, Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar, Neveléstudományi
és Pszichológiai Intézet intézetigazgatója

Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. Selye János Egyetem rektorhelyettese

Prof. Dr. Mika János, egyetemi tanár, Magyar Tudományos Akadémia doktora,
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Dr. Námesztovszki Zsolt, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
dékánhelyettese

Dr. Németh László, Eötvös Loránd Tudományegyetem Savária Egyetemi
Központ Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

Dr. Pálvölgyi Lajos PMP, PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető
igazgatója

Dr. Székedi Levente, Partiumi Keresztény Egyetem, Humántudományi Tanszék
tanszékvezetője

Dr. habil Varga Attila, Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Ember-Környezet Tranzakció Intézet

Az Óbudai Egyetem részéről:

Dr. habil. Koltai László, Rejtő Sándor Könyvűipari és Környezetmérnöki Kar dékánja

Dr. habil. Molnár György, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar dékánja

Prof. Dr. Rajnai Zoltán, Bánki Donát Gépipari és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar dékánja

Bodáné Dr. Kendrovics Rita, Rejtő Sándor Könyvűipari és Környezetmérnöki Kar oktatási dékánhelyettese

Dr. Csanák Edit, Rejtő Sándor Könyvűipari és Környezetmérnöki Kar tudományos dékánhelyettese

Dr. habil Csiszárík-Kocsir Ágnes, Keleti Károly Gazdasági Kar, kutatási dékánhelyettes

A tudományos kiadvány főszerkesztője és a Szervező Bizottság elnöke

Bodáné Dr.Kendrovics Rita ÓE-RKK, oktatási dékánhelyettes, KTI intézetigazgató

A Szervező Bizottság tagjai

Bartha Eszter, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, hivatalvezető

Békéssyné Jakab Cecília, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, igazgatási ügyintéző

Dr. Demény Krisztina, ÓE-RKK Integrált Tudományok Szakkollégiuma,
igazgató

Pásztor Ildikó, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, ügyvivő szakértő, a rendezvény
koordinátora

Szeder András, ÓE-RKK, KTI intézeti mérnök, a rendezvény informatikai
felelőse

Tóth Andrea, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, igazgatási ügyintéző, a Konferencia
tudományos kiadványának műszaki szerkesztője

A rendezvény koordinátora

Pásztor Ildikó ÓE-RKK, Dékáni hivatal, ügyvivő szakértő

A rendezvény informatikai felelőse

Szeder András, ÓE-RKK, KTI intézeti mérnök

A konferencia honlapja:

<https://projektkonferencia.rkk.uni-obuda.hu/>

Borítóterv, grafika: Tóth Andrea

Előszó

„*Tegyétek a fát jóvá, s a gyümölcse is jó lesz!*” (Mt.12-33)

A környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés területén megfogalmazott feladataink megvalósításának *szükségyszerűségét erősíti* az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) OGY határozata, a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiája. A 2012-2024 közötti időszakra szóló, ma is aktuális Keretstratégia abból indul ki, hogy a nemzedékek anyagi, szellemi és lelki jólétének elősegítéséhez szükséges javak létrehozása *négy alapvető erőforrást* feltételez. Ezek: az *emberi, a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrások*. A fenntarthatóság ugyanis új viszonyrendszer az emberek, a társadalmak és a természeti környezet között. Az új viszonyrendszerben *az emberi cselekvéseket az értékek kell, hogy meghatározzák*. Egyetlen megoldás a *kulturális adaptáció minőségének javítása*, nehogy valóság legyen a természet pusztítása, ugyanis: „Az ember természetátalakító tevékenysége nyílegyenesen és sokrétűen vezet a környezet globális lerombolásához.” (Szarka L.: 2014)

Konrád Lorenz és Ernst Schumacher már 50 éve arra hívták fel a figyelmet, hogy a *természet és az ember harmóniájának felborulása*, a biológiai egyensúlynak a megszűnése az emberi lét, *az emberi viselkedés hanyatlásához vezet*. Konrád Lorenz szerint nem szabad nevelnie annak, aki a természet törvényeit nem ismeri. (Konrád Lorenz, 1973/2002)

A globális problémák közül különös figyelmet érdemelnek az ökológiai kapcsolatok. Az élettér elpusztításával az ember nemcsak azt a külső környezetet rombolja le, amelyben él, hanem önmagát is megfosztja a felette álló teremtés szépségének és nagyságának a tiszteletétől. A cselekvés fontosságára figyelmeztetnek a nemzetközi stratégiák, hazánkban 30 éve a Nemzeti Környezetvédelmi Programok, a Nemzeti Erdőstratégia, mely elősegíti annak felismerését, hogy *az eredmény csak a tudományterületek közös művelésével, komplex szemléletmóddal érhető el*. Az új évezredben Mészáros Károly erdőmérnök professzor ismerte fel a *társadalomtudományok szerepét a környezettudatos magatartás kialakításában* az Erdőpedagógia projekt terepi megvalósítását tanulmányozva, s javasolta a Környezetpedagógia doktori program életre hívását. A *Környezetpedagógia* olyan integrált tudomány, melynek célja a *felelős, környezettudatos magatartás* kialakítása, az emberi élet minőségének fenntartása, javítása az alapvető környezeti ismeretek és magatartási életviteli minták nyújtásával. Eredménye, hogy az egyén olyan rendszerszemlélettel rendelkezik, mely elősegíti a konstruktív válaszokat, cselekedeteket a természeti – társadalmi környezeti kihívásokra.

Ezekre a kihívásokra nyújt kiváló elméleti és gyakorlati megoldásokat Bodáné Kendrovics Rita, az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Kőnyűipari és Környezetmérnöki Kar dékán-helyettese, a Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet intézetigazgatójának tevékenysége. Példaértékű tudományos munkássága eredményeinek alkalmazása az oktató – nevelő munkájában. A hallgatókkal végzett projektmunkája minta, mely először több mint tíz éve valósult meg a Vizminőség-védelem tantárgy keretében valóságos terepen valóságos problémák feltárásával, s a felelős szakemberek felkérésével a problémák megoldásához. *Miért olyan jelentős ez?* Először is a projekt a tanártól és diáktól nagyon sok tanórán kívüli

többletmunkát igényel, de a lényeg, hogy a vizsgálatok során a diák egyénileg szembesül a problémával, amit felismer, vizsgál, értékeli, döntést hoz, s felelősséget vállal. Tehát a projekt maga az élet, a felismert probléma sokféle megoldási lehetőségének megvitatása - meghívott felelős szakember részvételével, elismerésével - a hallgatók örömteli projektbemutatójában teljesedik ki. Az elmúlt évtized ragyogó példája, hogy a kar Környezetmérnöki és Természettudományi Intézete a Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyér Önkormányzattal 2014-ben szakmai *együtműködési megállapodást* kötött. Ezt követően minden évben, a megújított együtműködési és támogatási szerződések alapján, *a környezetmérnök alapképzésen tanuló hallgatók az Intézet dolgozóival közös projekteken vesznek részt a kerületben fennálló környezetvédelmi problémák felderítésére, megoldására, ezzel is segítve az önkormányzat döntéshozó tevékenységét. A 2015-2022 között 20 projektmunkát végeztek.*

2022-ben a Kar fennállásának 50 éves jubileumát ünnepelte. A már hagyománnyá vált projektkonferencia megnyitó előadásában Koltai László, a Kar dékánja hangsúlyozta „fontos cél, hogy fenntartsunk egy olyan szellemi műhelyt, ahol az oktatók, a tudományos élet szereplői, a pedagógiai gyakorlatot folytató szakemberek és az iparból érkezett munkatársaink együtműködésben dolgozhassanak az oktatási módszereken és közösen találhassanak megoldásokat az egyes időszakok meghatározó kihívásaira.”

A „*Hazai és külföldi modellek a projektoktatásban*” projektkonferencia hatodik éve folyamatos az Óbudai Egyetemen. Elismerésre méltó, hogy a nemzetközi konferenciát jeles hazai és határon túli szakemberek – Nagyváradtól Újvidékig, Révkomáromtól Varsóig – tisztelik meg előadásaikkal és érdeklődésükkel. A projekt kivitelezése feltételezi a különböző tudományterületek szakembereinek együtműködését. A konferencia, az intézeti igazgatónő szervezése, kiválóan szemlélteti azt a példás összefogást, közös gondolkodást, mely mérnök, tanár, önkormányzati képviselő, ipari, gazdasági szakemberek egymást támogató munkájának eredménye. *Az oktatás és gazdaság együtműködése* biztosítja az új természetes tanulási környezetet, s annak gazdag eszköztárát, mely iskolai környezetben közvetlenül nem alkalmazható. A megvalósított projekt pedig örömforrás, eredménye motiválja a következő feladatot. *Az Óbudai Egyetemen a konferenciákkal egy műhely jött létre, mely teret adott az erdei iskola, a környezetpszichológia, a környezetpedagógia, a környezetgazdaságtan, vagyis a természeti és társadalomtudományi problémák és eredmények közös megvitatásának és értékelésének. Köszönet érte! Feladat ez a XXI. században? Kötelesség!* A valóságos élethelyzetek megismertetését, a problémák felismerését segíti a már 100 éve megszületett projektkoncepció, s annak folyamatos gazdagítása, elődeink - Apáczaitól Tessedikig, Széchenyitől Wesselyig, s kortársaink - kiváló példái, valamint a 2016. évi miniszteri rendelet, mely a felsőoktatás számára előírta a projektoktatás szükségességét.

Budapest - Győr, 2023. 05. 30.

Dr. habil. Kováts-Németh Mária CSc

a Környezetpedagógia doktori program vezetője 2005 -2018

„(...) világunk, az emberi közösség gyógyítása, gyógyulása morális alapok nélkül lehetetlen”

Mátyás Csaba

Kedves Olvasó!

Idei szakmai és tudományos konferenciánk fókuszában a tudomány és az oktatás felelőssége áll, de a korábbi évekhez hasonlóan kiemelt módon foglalkozunk a projektmódszerek alkalmazásával és a környezetpedagógiával is.

Ha egyszerűen akarunk fogalmazni, a tudomány és az oktatás felelőssége az, hogy felvilágosítást adjanak az embereknek arról, hogy hogyan működik a világ, és hogyan kell, illetve lehet ezt a tudást hasznosítani az életünk során. Az oktatóknak tehát arra kell összpontosítaniuk, hogy megmutassák a tanulóknak, hallgatóknak azokat a törvényszerűségeket, amelyeket felfedeztünk, és azt is, hogy hogyan lehet kölcsönösen alkalmazni és bővíteni ezt a tudást.

Ahhoz azonban, hogy ezt megvalósítsuk, át kell gondolnunk a tanítási módszereket is. A projekt alapú tanulás különösen hatékony a tudományos, művészeti nevelésben. A projekt módszerei ösztönzik az együttműködést, a gyakorlati ismeretek elsajátítását és a kreatív gondolkodást, amelyek elengedhetetlenek a mai világban.

Ezeknek a kompetenciáknak kiemelt a szerepe a környezetpedagógiában is, ahol ezáltal a tanulók nem csak elméleti, hanem gyakorlati tapasztalatokat szereznek a környezetvédelemről, és így megtanulhatják, miként lehet meghatározni, felmérni és kezelni a globális környezeti problémákat. Ezáltal a környezeti projekt feladatokat úgy lehet megtervezni, hogy a tanulók megtanulják az energetikai folyamatokat, a természeti sajátosságokat, a környezeti elemek védelmét, a vízkörforgását, és fenntartható környezet kialakítását.

Az oktatók és a tudomány szereplőinek felelőségéről kell tehát beszélnünk, úgy, hogy az emberek számára a lehető legtöbb, mindenki számára elérhető tudás álljon rendelkezésre, a világ megértéséhez és fenntarthatóbbá tételéhez.

Ezt kívánja támogatni ez a konferencia is, a maga szerény, de fontos eszközeivel, mert minden egyes gondolat, amely a fenntartható jövőnk irányába mutat értékes.

Kívánom, hogy minden érdeklődő találjon hasznos és fontos információt kötetünkben!

Üdvözlettel:

Dr. habil. Koltai László

dékán

A RENDEZVÉNY PROGRAMJA

9:00-10:00	Regisztráció
10:00-10:15	Megnyitó A konferenciát megnyitja: <i>Dr. habil. Koltai László</i> az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könyűipari és Környezetmérnöki Kar dékánja
10:15-12:00	Plenáris előadások
10:15-10:45	Dr. Szili Katalin (Miniszterelnöki Főtanácsadó, az Országgyűlés volt elnöke): <i>A tudomány szerepe és az oktatás felelőssége a fenntartható jövő megvalósításában</i>
10:45-11:15	Dr. Czippán Katalin (környezeti nevelés szakértő, Nemzeti Közsolgálati Egyetem fenntarthatósági tanácsadó): <i>Az oktatás felelőssége a fenntartható fejlődési célok elérésében</i>
11:15-11:30	Kávészünet
11:30-12:00	Prof. Dr. Szarka László Csaba (geofizikus-mérnök, az MTA rendes tagja): „... <i>ha megegyezik az ésszel és a természettel</i> ”
12:00-12:30	Dr. habil. Molnár György (ÓE KVK dékán, egyetemi docens, energetikai megbízott): <i>Digitalizációs folyamatokban, valamint digitális pedagógiai megoldásokban rejlő kihívások és lehetőségek az MI lapú tanulási környezetekben</i>
12:30-13:30	Ebédészünet
13:30- 16:00	Szekció előadások, poszterbemutató
16:10	A konferencia tapasztalatainak összegzése kötetlen beszélgetés formájában, a konferencia zárása Bodáné Dr. Kendrovics Rita ÓE-RKK-KMI, oktatási dékánhelyettes

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

1. SZEKCIÓ PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN

13:30- 15:45 | 103-as terem

Szekció vezető:	Dr. Hartl Éva, Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar, Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet intézetigazgatója
13:30 -13.50	Düll Andrea; Balázs Bálint; Kurucz Attila; Fogarasi Barbara, Ágoston-Kostyál Csilla; Berze Iván Zsolt; Alföldi György: Egy innovatív városelemzési eszköz kifejlesztése: a környezetpszichológia és az urbanisztika projektalapú találkozója
13:50 -14:10	Czifra György: A projekt alapú mérnökképzés kihívásai
14:10-14:30	Hartl Éva: Természetismeret és erdőpedagógia az óvodapedagógusképzésben Sopronban, a szakmai együttműködés jegyében
14:30-14:45	Kávészünet
14:45-15:05	Végh Ágnes; Várady Ferenc; Száz Gábor Zoltán: Hagyomány és korszerűség a matematika oktatásában
15:05-15:25	Göndör Vera; Kertész Zoltán: Projektorientált gyakorlati képzés a minőségirányítási specializáción
15:25-15:45	Revák Bernadett; Csiszárík-Kocsir Ágnes: Digitalizáció adta lehetőségek az oktatásban - idegen nyelv tanulása digitális környezetben
15:45-16:05	Ágoston Csaba: “Ha van vízművek, van levegőművek is?”

2. SZEKCIÓ FENNTARTHATÓ OKTATÁS

13:30 – 15:45 | Gara terem

Szekció vezető:	Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD, Selye János Egyetem rektorhelyettese
13:30 -13.50	Mika János; Rázi András: Középiskolások érzékenyítése a klímaváltozás kihívásai iránt, tekintettel az IPCC (2021-2023) állításaira és bizonytalanságaira
13:50 -14:10	Kocsis Zsófia; Strédl Terézia; Nagy Melinda: Inkluzív iskola – projekt: a füleki közösség attitűd formálása
14:10-14:30	Eva Prokopcová: Szakmaiság az egyetemi oktatók körében
14:30-14:45	Kávészünet
14:45-15:05	Nagy Zsolt: A szakoktatói képzés lehetőségei a duális képzés területein
15:05-15:25	Maczelkáné Dr. Kisvárdai Melinda: Az EHS-ADR oktatás a gyakorlatban és a jogszabályi változások hatásai
15:25-15:45	Prokai Piroska; Pál-László Bendegúz: Az Óbudai Egyetem szabadon választható kurzusa – Zsonglörködés, mint tanulást ösztönző módszer

3. SZEKCIÓ KÖRNYEZETPEDAGÓGIA A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

13:30-16:00 | Schmalz terem

Szekció vezető:	Németh Mária CSc egyetemi magántanár, a Selye János Egyetem, a MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarágkutató és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja
13:30 -13.50	Orgoványi Anikó; (Nemes András): Természetempátia, mint a megismerés szelíd módja

- 13:50 -14:10 Pálvölgyi Lajos; Magócs Éva: A diákprojektek szerepe a fenntarthatóság pedagógiájában
- 14:10-14:30 Bérczy Dóra Judit: Fenntarthatóság megjelenése egy gimnázium végzős diákjainak körében
- 14:30-14:45 Kávészünet
- 14:45-15:05 Kövecsesné Gósi Viktória: Barangolj mesével az iskolakertben! – egy projekt tapasztalatai a pedagógusképzésben
- 15:05-15:25 Petzné Tóth Szilvia: Fenntarthatóságra nevelés LEGO robotokkal 1.
- 15:25-15:45 Lampert Bálint: Fenntarthatóságra nevelés LEGO robotokkal 2. – projektbemutató
- 15:45-16:05 Csenger Lajosné; Lampert Bálint; Kövecsesné Gósi Viktória; Petzné Tóth Szilvia; Halbritter András: Fenntarthatóságra nevelés a szigetközi iskolákban

4. SZEKCIÓ

KÖRNYEZETVÉDELMI PROJEKTEK - HALLGATÓI PROJEKTMUNKÁK

13:30 – 15:25 | 206-os terem

- Szekció vezető: Dr. Demény Krisztina, ÓE RKK Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet oktatási intézetigazgató helyettes, Integrált Tudományok Szakkollégiuma igazgatója
- 13:30 -13.50 Ábrahám Petra Zsanett; Palisca Lili; Ponekker Petra; Prepok Rebeka: Forgalom okozta zajszennyezés Budapest III. kerületében
- 13:50 -14:10 Homor Fanni; Papp Bettina; Fazekas Tamás; Szűcs Domonkos: Vízmegtartó megoldások Budapest III. kerületében
- 14:10-14:30 Balla Zsófia; Zólyomi Laura; Tóth Csongor Márton; Szigetvári Dániel: Mocsárosdűlő jelentősége
- 14:30-14:45 Kávészünet

- 14:45-15:05 Székely Áron; Szilvágyi Boldizsár; Dávid Dóra; Szalay Janka; Tatarek Csenge: “Ha van Vízművek, van Levegőművek is?” Szemléletformálás a középiskolákban
- 15:05-15:25 Csűrös Balázs; Kazai Dávid Márk; Pap Balázs; Váci Zsombor: Zajtérkép készítés és elemzés Budapest III. ker. Bogdáni út környezetében
- 15:25-15:45 Tóth Kata: Levegőminőség-védelmi projekt

POSZTERBEMUTATÓ SZEKCIÓ

15:45-16:10 | Aula

Szekció vezető: Pálvölgyi Lajos PMP, PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

Nagy Melinda; Dancsa Daniel; Takáč Ondrej: Projekt biológiai 3d modellek készítésére leendő tanárok bevonásával

Koleszár András; Nagyné Szabó Orsolya: 3D-s ábrázolás az enteriőr tervezésben

Mizser Csilla: A háború, ami a bizalmat is rombolja. Kitekintés egyes lehetséges megoldások felé

Csiszárik-Kocsir Ágnes: A pandémia által életre hívott innovatív megoldások projektoldali értékelése a művészeti világban

Csiszárik-Kocsir Ágnes; Garai-Fodor-Mónika; Varga János: Digitális eszközök és digitális megoldások a magyar kis- és középvállalkozások gyakorlatában

Csiszárik-Kocsir Ágnes; Varga János; Garai-Fodor-Mónika; Katarzyna Szymczyk: A pandémia hatása a lengyel és a magyar vállalkozások operatív működésére egy kérdőíves kutatás eredményei alapján

Varga János; Csiszárik-Kocsir Ágnes; Garai-Fodor-Mónika; Bíró Bíborka Eszter; Székely Kinga; Bíró Boróka Júlia: Változtatási kényszerek és igények a pandémia hatására a magyar és a román vállalkozások példáján keresztül

Csiszárik-Kocsir Ágnes; Dobos Oszkár: A KFI projektek megítélése a magyar vállalkozások véleménye alapján a gazdálkodási jellemzők mentén

Csiszárik-Kocsir Ágnes; Varga János: A perlmutter projekt felhasználói szintű megítélése a digitalizáció aspektusából

Berényi Csaba; Csiszárik-Kocsir Ágnes: Digitális eszközhasználat és digitális tudatosság a középiskolás diákok körében egy primer kutatás eredményei alapján

Csiszárik-Kocsir Ágnes; Berényi Csaba: Projektszemélet és projektben való gondolkodás a középiskolás diákok körében

"A tudomány hatalom. Sőt: a tudás boldogság, mert akinek széleskörű és mélységes tudása van, az megkülönbözteti az igazi célt a hamistól, a magas rendű dolgot az alacsonytól."

Helen Keller

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

PLENÁRIS SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

„... HA MEGEGYEZIK AZ ÉSSZEL ÉS A TERMÉSZETTEL”

SZARKA LÁSZLÓ CSABA

geofizikus-mérnök, az MTA rendes tagja, Sopron

szarka@ggki.hu

KULCSSZAVAK: *tudomány, tárgyi tudás, kritikai gondolkodás, fenntartható fejlődés, energia*

Mindannyian tapasztaljuk, hogy napjaink információövezében szinte lehetetlen eligazodni. Nem csak olyan fogalmak váltak megkérdőjelezhetővé, mint a jóság és a szépség, hanem az, ami mindezek alapja: a tudomány (természettudományi) igazság is.

A felfoghatatlanul bonyolult és sokszínű természeti valóság működésének megértésében persze még az - igazságkereső - kutatóknak vannak nehézségeik, hiszen a tudomány csak a „hogyan” kérdésre képes valamiféle választ adni (a „miért”-re nem), és a „hogyan”-ban is csupán „közelebb visz ahhoz a határhoz, hol a megfoghatatlan kezdődik.” (Eötvös Loránd, 1848-1919). Mindazonáltal a megismerési folyamat mégiscsak halad előre, az emberi gyarlóság és az elfogultság miatti kitérők és tévutak ellenére is. A legnagyobb - történelmi - akadályok akkor tornyosulnak a tudomány előtt, amikor valamely eszme győz a józan ész felett.

Egy-egy divatos eszme képes teljesen összezavarni az embereket. Számos tapasztalat szerint a gyökereikhez kötődő - Roger Scruton (1944-2020) szóhasználatával: „ökofil” - emberek és nemzetek téveszthetők meg a legkevésbé.

Létkérdés megszabadulni az összezavart tudományos definícióktól és a fizikai valóságot semmibe vevő narratíváktól. E küzdelemhez a tárgyi tudás - mint szükséges, de nem elégséges előfeltétel - mellett a kritikai gondolkodás is elengedhetetlen. A következő belső iránytűt ajánlom figyelmükbe: „*A lelket és az elmét mintegy Isten ajándékaként megkaptad te is, akárcsak a többi ember... Saját szemeiddel, ne másokéval, szemléld a természetet, használd érzékeidet. Amit mások állítanak, hallgasd ugyan meg, de csak akkor adj nekik hitelt, ha megegyezik az ésszel és a természettel. Az ezektől eltérő állításokat viszont vedd el, ugyanolyan szabadon és könnyedén, mint ahogy előadatnak. Ami pedig nincs eléggé kifejtve, azt teljes odaadással és buzgalommal igyekezz megvilágítani.*” (Dudith András humanista polihisztor, 1533- 1589).

PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN SZEKCIÓ ABSZTRAKJAI

Szekció vezető:

Dr. Hartl Éva

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar,
Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet intézetigazgatója

EGY INNOVATÍV VÁROSELEMZÉSI ESZKÖZ KIFEJLESZTÉSE¹: A KÖRNYEZETPSZICHOLÓGIA ÉS AZ URBANISZTIKA PROJEKTALAPÚ TALÁLKOZÁSA

DÚLL ANDREA^{1,2}, BALÁZS BÁLINT³, KURUCZ ATTILA³, FOGARASI
BARBARA³, ÁGOSTON-KOSTYÁL CSILLA¹, BERZE IVÁN ZSOLT^{3,1}, ALFÖLDI
GYÖRGY⁴

¹ ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem Ember-Környezet Tranzakció Intézet, Pedagógiai és
Pszichológiai Kar, dull.andrea@ppk.elte.hu

² Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szociológia és Kommunikáció Tanszék,
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

³ ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem Pszichológiai Doktori Iskola, Pedagógiai és
Pszichológiai Kar, balazs.balint@ppk.elte.hu, kurucz.attila@ppk.elte.hu,
fogarasi.barbara@ppk.elte.hu, agoston.csilla@ppk.elte.hu, berze.iván.zsolt@ppk.elte.hu

⁴ Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Urbanisztika Tanszék, Építészmérnöki
Kar, alföldi.gyorgy@urb.bme.hu

KULCSSZAVAK: környezetpszichológia és urbanisztika, innovatív városecemzési eszköz,
társadalmi innováció projekt

2021 óta zajló, nemzetközi szinten is új trendbe illeszkedő projektkutatásunk keretében összekapcsolva végzünk környezetpszichológiai, térszintaktikai, urbanisztikai városecemzési vizsgálatokat a manifeszt és látens városviszonyulás megértése érdekében: feltárjuk és elemzzük a településen (kutatásunkban egy prosperáló magyarországi középvárosban, Nyírbátorban) élők pszichológiai viszonyulását a számukra jelentős települési térrészekhez (közterekhez és épített örökségelemekhez, történeti helyekhez). A környezetpszichológiai tranzakcionális szemlélet jegyében – a lakosok környezetpszichológiai helyviszonyulásának feltárásán túl – elvégezzük a település jelentős köztereinek komplex környezetpszichológiai, térszintaktikai és urbanisztikai elemzését. A vizsgálatok alapja az épített, társadalmi és gazdasági környezet objektív adatalapú urbanisztikai és térszintaktikai elemzése, amellyel összefüggésbe hozzuk a helyi lakosok és odalátogatók térhasználatát és látens térvizonyulásait (ezeket pszichológiai kérdőívek és pszichometriai mérőeszközök segítségével tárjuk fel). A vizsgálatok során a városlakók reprezentatív mintáján zajlik a környezetpszichológiai kérdőívcsomag felvétele, majd lezajlik ezek statisztikai elemzése, valamint megtörténik a település építészeti/urbanisztikai vizsgálata. Ily módon átfogó, általános képet kapunk a város lakóinak eddig nem feltárt települési viszonyulásairól – kutatásunk első, már lezárult szakaszában ez történt meg. A projekt jelenleg zajló, második szakaszában kvalitatív és kvantitatív módszerek alkalmazásával olyan pszichológiai, urbanisztikai és építészeti vizsgálatokat folytatunk, melyekből alaposabban, részletesebben és konkrétan megismerhető a nyírbátori lakosok egyes téri helyzetekhez fűződő viszonya, és – az első szakaszban megismert általános folyamatok konkretizálása kapcsán – a városlakók egyes téri elemekhez, épített környezethez való viszonyulása, a településen és környezetében zajló gazdasági-társadalmi folyamatok konkrét képe rajzolódik ki. A modellváros Nyírbátor transzdiszciplináris elemzése nemcsak magára a településre érvényes, hanem a vizsgálatok, elemzések kapcsán feltárható és elemezhető azok a városviszonyulási minták, amelyek más településeken is haszonnal alkalmazhatók a humán-orientált településfejlesztés érdekében. Projektkutatásunk elméleti céljain túl kiemelten fontos célkitűzésünk egy, a gyakorlati településfejlesztésben is alkalmazható innovatív városecemzési eszköz kifejlesztése.

¹ A kutatás (Városlakók településviszonyulásának feltárása: települési otthonosság – a társadalmi innováció lehetőségei a településfejlesztésben) a Társadalmi Innovációs Nemzeti Laboratórium (TINLAB) programja keretében valósul meg, valamint támogatja az ELTE Pszichológiai Doktori Iskola konzorciális pályázata és a Kooperatív Doktori Program.

A PROJEKT ALAPÚ MÉRNÖKKÉPZÉS KIHÍVÁSAI

DR. CZIFRA GYÖRGY

**Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar,
Gépészeti és Technológiai Intézet**

***KULCSSZAVAK:** projekt, képzés, elvárások, minőségmenedzsment, gyakorlati tapasztalat*

Az elmúlt 3 évben egyre markánsabban megjelenő kedvezőtlen jelenségeket vizsgálva érdekes és elgondolkodtató problémahalmazt ismertünk fel. A projekt alapú feladatmegoldás integrálása az egyetemi képzésbe néhány tantárgy esetében (Gyártóberendezések és rendszerek) rendkívül jó eredményt hozott a hallgatók felkészítése, felkészültsége és az oktatási folyamat hatékonyságát tekintve. A covid19 megjelenése nem akasztotta meg ezt a fejlődést, kedvező tapasztalatokat szereztünk az online oktatási módszereket illetően, a lehetőségekhez mérten továbbra is alkalmazzuk a jól bevált megoldásokat. Sajnos vannak kedvezőtlen tendenciák is, amelyek új kihívások elé állítanak bennünket. A leghangsúlyosabb jelenség a hallgatók passzivitása, érdektelensége, a felvett hallgatók finoman szólva nem megfelelő tudásszintje éppen azokon a területeken, amelyek a mérnökképzés alapjait jelentik (matematika, fizika, elektrotechnika, kémia). A következő igen jelentős probléma a nappali tagozatos hallgatók foglalkoztatottsága. Ahhoz, hogy a tanulmányikat finanszírozni tudják, nagyon sok hallgató kénytelen főállásban munkát vállalni, illetve sokan kihasználják a kínálkozó munkalehetőséget, és elhelyezkednek – biztosítva ezzel a tanulmányaik befejezte utáni azonnali munkahelyet. Az ilyen terhelés azonban sok esetben meghaladja a hallgató képességeit és ez a tanulás rovására megy. További problémát jelent az is, hogy nem ismerjük eléggé az ipari környezet követelményeit, azt oktatjuk, amit mi tudunk, nem pedig azt, amire szükség van. Milyen elvárások vannak a végzett hallgatóinkkal szemben? Milyen ismeretekkel, tudással, személyi tulajdonságokkal, gazdasági ismeretekkel, vezető készségekkel, nyelvtudással kell rendelkezniük ahhoz, hogy megállják a helyüket piaci környezetben? Hogyan tudjuk biztosítani azokat a feltételeket, úgy emberi, mint szakmai szempontból, amelyek lehetővé teszik a megfelelő felkészültséggel rendelkező végzősök kibocsátását? Tanulmányunk a fenti kérdésekre keresi a válaszokat, egyelőre csak első megközelítés szintjén, gondolkodásra serkentés és vita indítása céljából.

TERMÉSZETISMERET ÉS ERDŐPEDAGÓGIA AZ ÓVODAPEDAGÓGUSKÉPZÉSBEN SOPRONBAN, A SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS JEGYÉBEN

DR. HARTL ÉVA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar
Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet
hartl.eva@uni-sopron.hu

***KULCSSZAVAK:** Erdő, természetismeret, erdőpedagógia, óvodapedagógusképzés, erdészpedagógus szakmai együttműködés*

Hazánk erdőterülete a fenntartható, tartamos erdőgazdálkodás, az erdészek tudatos és tervszerű munkájának eredményeként folyamatosan nő. Az erdő az ember számára nagy érték. Az erdő az ember a jóllétet is szolgálja. Az iskolában a tanítók már régen felismerték, hogy gyermekeket, az ifjúságot az erdő szeretetére, ismeretére és védelmére hatékonyan nevelni az iskola falain kívül, a természeti környezetben lehet. A kirándulásokban rejlő lehetőségek, a Madarak és Fák Napja ünneplésének 1906-os iskolai meghonosítása hazánkban a tanítók és erdészek szakmai kommunikációját és az együttműködésének elindulását is segítette. A körrendeletekkel megerősített, kezdetben a népiskolákra vonatkozó, majd később a felsőbb iskolatípusokra is kiterjesztett Madarak és Fák Napja ünneplése a XX. század első felében elsősorban a természetben, ahol lehetőség volt rá az erdőben került megrendezésre. A korabeli iskolai értesítők tanúbizonyosága szerint a helyi adottságoknak megfelelően olykor erdész jelenléttel, akik felkérésre szép előadásokat tartottak az erdőben, az erdőről a jelenlévőknek. A fásítások is a szakmai együttműködés és kommunikáció jegyében zajlottak. A témakutatás során feltárt értékek, eredmények a gyökerei annak a pedagógus-erdész kommunikáción és szakmai együttműködésen alapuló „soproni mintának” mely ma Sopronban, az óvodapedagógus hallgatók képzésében, a gyakorlatban megjelenik. A hallgatók az erdészek közreműködésével, a terepgyakorlatokon ismerkednek az erdővel, az erdei ökoszisztémával, az erdő és az ember kapcsolatával, az erdő multifunkcionális szerepével, mely az erdőgazdálkodás helyes társadalmi megítélését is segíti. A szakmai együttműködéssel szervezett terepgyakorlatok és programok a saját megtapasztaláson és az élményalapú tanuláson, természetismereti, erdőpedagógiai játékokon is alapulnak.

Az előadásban a gyökerek és a jelen, a soproni óvodapedagógusképzésben megjelenő helyi gyakorlat, a kidolgozásra került pedagógus-továbbképzés bemutatása mellett, néhány olyan személetformáló, erdőtudatosságra nevelő kezdeményezés, és esemény is bemutatásra kerül, melyek a hallgatók bevonásával a pedagógus –erdész szakmai együttműködés jegyében az elmúlt több mint 10 év alatt megvalósultak.

HAGYOMÁNY ÉS KORSZERŰSÉG A MATEMATIKA OKTATÁSÁBAN

VÉGH ÁGNES^{1,2}, VÁRADY FERENC^{1,2}, SZÁZ GÁBOR ZOLTÁN^{1,3}

¹BGE KVIK Üzleti Elemzés Módszertan Tanszék

²MTA-ELTE Matematika Tanulásméleti Kutatócsoport

³BGE KVIK MITO Klub hallgatói kutatócsoport

vegh.agnes@uni-bge.hu, varady.ferenc@uni-bge.hu, szaz.gabor@uni-bge.hu

KULCSSZAVAK: *felsőoktatás matematika, matematika módszertan, felzárkóztató kurzusok*

A felsőoktatásban oktatók matematika tanulásában és tanításában évtizedekre visszanyúlóan majdnem ugyanazzal a problémával szembesülnek a résztvevők. A többnyire nem megfelelő alapképzettséggel rendelkező hallgatók eleve sikertelenségre lennének ítélve, ha a rendszer nem biztosítana nekik egy hidat, mellyel a hiányosságaik erős akarattal és kitartással, vagyis saját érdekük és felelősségük tudatában pótolhatók. A Budapesti Gazdasági Egyetem, hasonlóan a többi, matematikát oktató hazai és nemzetközi intézményhez, megadja - a kredittel ugyan nem járó, de - a tanulni vágyóknak a lehetőséget, és matematika alapkurzust kínál a belépő elsőéves hallgatóknak. A kurzus egy teljes féléven keresztül ismételi az egyetemi BA szinthez legfontosabbnak tartott fejezeteket matematikából, és némi betekintést enged a későbbi matematika tananyagba.

Az oktatási- és számonkérési módszereket úgy alakítottuk ki, hogy a beiratkozottak ne veszítsék el kedvüket; a kurzus végéig részt vegyenek az órákon, és későbbi tanulmányaik során tudjanak építeni a felkészítőn átismételt tananyagra. Minthogy matematikából, jellegéből adódóan nem a legújabb eredményeket ismerhetik meg a hallgatók, valamint sok nehézséggel, kudarccal találkoztak már a közoktatásban, a hagyomány és korszerűség egymás mellett él és dolgozik az órákon. A 2022/23-as tanév első félévében kipróbált fonódó, vagy átlapoló tanítási módszer néhány elemében hasonló a hagyományos spirális felépítéshez, de annak modernizált, tudatosabban kidolgozott változata. A nemzetközi szakirodalomban sok helyen interleaving-effect néven említik, és a legkülönbözőbb területeken használják.

Előadásunkban az alapkursus jelentkezési motivációjáról, a módszerről, kísérletünk körülményeiről és eredményeiről szeretnénk beszámolni.

PROJEKTORIENTÁLT GYAKORLATI KÉPZÉS A MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI SPECIALIZÁCIÓN

GÖNDÖR VERA, KERTÉSZ ZOLTÁN

**Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könyűipari és Környezetmérnöki Kar,
Médiatechnológiai és Könyűipari Intézet**
gondor.vera@rkk.uni-obuda.hu; kertes.zoltan@rkk.uni-obuda.hu

***KULCSSZAVAK:** projektszemlélet, minőségügy, oktatás*

A Könyűipari Műszaki Főiskolán (Óbudai Egyetem egyik jogelődje) 1995-ben indult minőségügyi képzés a Könyűipari mérnök képzés önálló szakirányaként. A képzés tanterve és tematikái az évek során többször megújultak, mindig szem előtt tartva, hogy a hallgatók a gyakorlatban jól hasznosítható tapasztalattal is támogatott tudás szerezzenek. Ehhez elengedetlen feltételként jelentkezett, hogy a gyakorlati feladatokat konkrét szervezeti környezetben lehessen elvégezni és ez a szervezeti környezet mind a gyártási, mind a szolgáltatási szféra jellegzetességeit magán viselje, lehetőség szerint több szakmai terület érintettségével. A szakmai képzés később minőségirányítási-rendszerfejlesztő specializációvá alakult, mely a teljes képzés során átlagosan 5 féle, több féléven átívelő szakmai tantárgyat érint, melyek mindegyike gyakorlati kurzussal is rendelkezik. Az eleinte egymástól függetlenül kezelt gyakorlati esetek feldolgozása során gyakran előfordultak ismétlődő részfeladatok a szervezeti környezethez kapcsolódóan. Így az évek során a kurzusok tematikájának felépítésénél folyamatosan arra törekedtünk, hogy a gyakorlatban elvégzendő feladatok egymásra épülve, a kurzusokon átívelve összefüggő rendszert alkossanak.

Az oktatási rend kialakításánál figyelembe kellett venni, hogy a kredit rendszerű képzésben a hallgatóknak csak egy része halad a mintatanterv szerint, az évfolyamok között átjárás van és bár a gyakorlati feladatok összefüggő projektfeladatként értelmezhetők, tantárgyanként kell dönteni a követelmények teljesítéséről az előadásokon megszerzett tudással együttesen. Előadásunkban szeretnénk bemutatni a képzési rend kialakításának módszertanát, a cél és igényelemzés rövid összegzését, valamint a gyakorlati feladatok bevezetett alapstruktúráját, a részfeladatok tantárgyi kapcsolódásának rendszerét. Az előadás részeként ismertetjük a gyakorlati tapasztalatokat, a hallgatói és oktatói visszajelzéseket, a megvalósítás kritikáit is. Mindezek alapján javaslatot teszünk további fejlesztési lehetőségekre is.

DIGITALIZÁCIÓ ADTA LEHETŐSÉGEK AZ OKTATÁSBAN - IDEGEN NYELV TANULÁSA DIGITÁLIS KÖRNYEZETBEN

REVÁK BERNADETT¹, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES²

¹Érdi Szakképzési Centrum, Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium,
revak.bernadett@kzsdabas.hu

²Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet
kocsir.agnes @kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *digitalizáció; digitális oktatás; innováció; technológia*

A napjainkban tapasztalható rendkívüli ütemű változások életünk minden területén jelen vannak. Mindannyian érezzük a megújulás szükségességét. Az elmúlt két évtizedben a technológiai tényezők, mint a számítógép, a játékipar, az internet, valamint a társadalmi tényezők, mint a család, a barátok és a társadalom hatására a gyermekek felfogása és gondolkodásmódja megváltozott. Az oktatás egy olyan terület melyben a megújulásra több tényező miatt is szükség van. Az innováció megoldást nyújt az újkor kihívásaira. A Z generáció digitális bennszülöttei számára a digitális eszközök és módszerek a mindennapok részévé vált. Az innovációhoz kapcsolódó kezdeményezések, módszerek bevezetése azonban összetett és bonyolult folyamat. Az oktatásban dolgozó szakemberek részéről még megoszlik a vélemény a digitális oktatásról, a digitálisan alkalmazott tananyagokról. Jelen tanulmány célja, hogy a digitális oktatásról alkotott jelenlegi tanulói és tanári attitűdről képet nyújtson.

“HA VAN VÍZMŰVEK, VAN LEVEGŐMŰVEK IS?”

ÁGOSTON CSABA

Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet
agoston.csaba@rkk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *levegőtisztaság-védelem, szemléletformálás, projektoktatás, KSZGYSZ, OMSZ*

Magyarország egyik jelentős környezeti, környezetegészségügyi problémája a környezeti levegőben jelenlévő szálló por. A finom (PM10) és ultrafinom (PM2,5) szemcsetartományban jelenlévő részecskék belélegezve egészségkárosodást okozhatnak, ezért alapvető fontosságú koncentrációjuk csökkentése a kibocsátás mérséklése révén. Hazánkban a szálló por jelentős mennyiségben a lakosság tevékenységéből származik, elsősorban a szilárd anyagok égetéséből (fűtés, kerti hulladékok égetése), illetve a közlekedésből. Ebből adódik, hogy a lakosság hatékony erőfeszítéseket tehet a közvetlen lakókörnyezetében a szállópor-koncentráció mérséklésére, és így saját egészségének megőrzése érdekében.

Az Energiaügyi Minisztérium megbízásából a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) “Kölcsönkapott levegő” címen partnereivel együttműködve egy szemléletformáló kampányt szervez 2023 első félévében, melynek célcsoportja elsősorban a 11-14 éves korosztály. A projekt keretében 15 iskolában végez környezeti levegő méréseket az Országos Meteorológia Szolgálat (OMSZ). A KSZGYSZ szakemberei szakképzett animátorokkal kiegészülve kiscsoportos foglalkozásokon tájékoztatják a gyermekeket a lakossági tevékenységek levegőminőséget befolyásoló hatásairól. Az Óbudai Egyetem környezetmérnök szakos hallgatói hordozható műszerrel az iskolában több ponton végeznek szállópor mérést az iskola tanulóival közösen, felhívva a figyelmet a porterhelés lokális jellegére. A projektben való részvétel lehetőséget teremt a környezetmérnök hallgatók számára, hogy tapasztalatot szerezzenek egy levegőtisztaság-védelem tárgykörébe tartozó szakmai probléma közérthető bemutatásában.

Előadásomban a szemléletformáló projekt célkitűzéseit, gyakorlati lebonyolításának nehézségeit, eredményeit mutatom be, az Óbudai Egyetem hallgatóinak szerepvállalására fókuszálva.

FENNTARTHATÓ OKTATÁS SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

Szekció vezető:

Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.

Selye János Egyetem rektorhelyettese

KÖZÉPISKOLÁSOK ÉRZÉKENYÍTÉSE A KLÍMAVÁLTOZÁS KIHÍVÁSAI IRÁNT, TEKINTETTEL AZ IPCC (2021-2023) ÁLLÍTÁSAIRA ÉS BIZONYTALANSÁGAIRA

MIKA JÁNOS, RÁZSI ANDRÁS

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, 3300 Eger, Leányka út 6.

KULCSSZAVAK: éghajlatváltozás, interaktív foglalkozás, elektronikus média, rajzos képregény

Előadásunk két fő részből áll. Először ismertetjük, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének legújabb, négy kötetes Jelentése (IPCC 2021-2023) mit állapított meg az éghajlat eddigi és várható változásairól, mit mondhatunk ezek hatásairól és az alkalmazkodás lehetőségeiről, illetve miként tudjuk lelassítani, megállítani, majd visszafordítani Bolygónk melegedését. Ebben a részben a legfontosabb megállapítás az, hogy immár biztosan az emberi tevékenység okozza a tapasztalt globális melegedést, amely a 19. század második feléhez képest immár meghaladta az 1,0 Celsius fokot. Bemutatjuk továbbá, hogy milyen jövőbeli változásokra számíthatunk, ezek milyen térbeli mintázatot mutatnak szerte a Világon, illetve Európában, és ezek milyen hatással vannak Bolygónk különböző szféráira. Az is lényeges és hozzátartozik a következő nemzedékek érzékenyítéséhez, hogy miként tudunk alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz, illetve mit kell tennünk a változások megfékezése érdekében.

Az előadás második részében–konkrétan a középiskolás korosztály életkori sajátosságaiból és az egyik szerző (RA) oktatási tapasztalatából kiindulva–, javaslatokat teszünk az e korosztály közegében tartható, interaktív foglalkozások jellegére és menetére. A tanórákon belül elsősorban a földrajz, a fizika és a biológia órák biztosíthatnak megfelelő keretet az éghajlat és az éghajlatváltozás bemutatására, a vele szembeni tudatos fellépés módozatainak megismertetésére és hangsúlyozására. A tanórán kívüli lehetőségek közül az elektronikus média és egy különleges műfaj, a rajzos képregény lehetőségeit vázoljuk.

INKLUZÍV ISKOLA – PROJEKT: A FÜLEKI KÖZÖSSÉG ATTITŰD FORMÁLÁSA

KOCSIS ZSÓFIA¹, STRÉDL TERÉZIA², NAGY MELINDA³

¹Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Óvó- és Tanítóképző Tanszék
123107@student.ujs.sk

²Selye János Egyetem, Református Teológia Kar, Alkalmazott Tudományok Tanszéke
stredlt@ujs.sk

³Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Biológia Tanszék
nagym@ujs.sk

KULCSSZAVAK: inklúzió, attitűdformálás, roma közösség, szegregáció, iskola

A tanulmány olyan projektet mutat be, amelynek célja a közösség attitűd-formálása azokon a helyszíneken, ahol a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók szegregált iskolai környezetbe kerülnek. A projekt megvalósításához „Open School Classes” – nyitott iskolai órák tudásmegosztó rendezvényeket szerveztünk. A tudásmegosztó rendezvények célja a közösségépítés, azaz olyan inkluzív közösség kialakítása, amelynek tagjai képesek és hajlandóak együttműködni, képesek megnevezni és megoldani problémáikat, megosztják jógyakorlataikat, ezzel segítve más hasonló közösségeket és iskolákat.

A tanulmányban a Füleken, 2023 tavaszán szervezett tudásmegosztó rendezvényeket mutatjuk be, amelyek keretében egy szervezői és négy tematikus találkozó zajlott. A rendezvényeket az általános és középiskolákkal, illetve az önkormányzattal közösen szerveztük. Meghívtuk rá a szülőket, pedagógusokat, pedagógiai asszisztenseket, szociális munkásokat, valamint a civil szervezetek és az önkormányzatok munkatársait is. Minden rendezvénynek előre egyeztetett témája volt, amelyhez egy-két szakértőt is biztosítottunk.

A találkozókön megtapasztaltuk, hogy ez a füleki közösség jól működik, a város iskoláinak igazgatói kommunikálnak egymással, és jó az együttműködés az önkormányzattal. A közösséget alkotó csoportokat érdekli az iskolai inklúzió problémaköre, és a pedagógusoknak kínált továbbképzés iránt is érdeklődést mutattak. A közösségből kiemelkedett sikeres romák saját életútjukról beszéltek, és jó példát mutattak a résztvevő tanulóknak arra, hogy a nehezebb körülményekből is van kiút. A tehetséggondozás és tehetségsegítés problémáit, nehézségeit és lehetőségeit is megvitattuk, valamint foglalkoztunk a helyi tradíciók és a közösségi identitás megőrzésével. A tanulók és a szülők különféle kézműves tevékenységekben vehettek részt, megköstölhették roma ételeket is.

A tanulmányunkban bemutatott projektet a Horizon 2020 Inclusion4Schools “School-community Partnership for Reversing Inequality and Exclusion: Transformative Practices of Segregated Schools” (No.: 101004653) támogatja.

SZAKMAISÁG AZ EGYETEMI OKTATÓK KÖRÉBEN

EVA PROKOPCOVÁ

Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Óvó – és Tanítóképző Tanszék,
123208@student.ujs.sk

KULCSSZAVAK: *pedagógus, felsőoktatás, egyetemi végzettség, szakmaiság, továbbképzés*

Szlovákiában az egyetemeket és főiskolákat a 131/2002. számú, a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szabályozza. A törvény egyértelműen meghatározza az egyetemek küldetését, feladatait és státuszát, rendelkezik a mester-, a mérnöki-, a rigorózus- és a doktori képzésről. A szakokat, azok rendszerét és leírását a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumának 244/2019. számú rendelete tartalmazza.

A jelenlegi szlovák felsőoktatást érintő kutatásunkban az egyetemi oktatók képzésére, szakmaiságára összpontosítottunk. A kutatás fő célja az volt, hogy a egyetemi tanárok előzetes, felsőfokú képzésével kapcsolatos információkat gyűjtsünk és azokat összesítsük. Ennek értelmében célunk volt, hogy adatokat kapjunk a tanárok teljes számáról, felsőfokú végzettségükről és arról az országról, ahol az egyetemi karrierjüket megalapozó felsőfokú végzettségüket szerezték, valamint a Szlovákiában és a külföldön végzett tanárok arányáról.

Kutatásunkban egy olyan állami egyetemre összpontosítottunk, amely egy járási székhelyű városban található. Az általunk vizsgált egyetemen 161 pedagógus dolgozik és 1749 hallgató tanul az alap-, mester- és doktori szinten, akik között külföldi hallgatók is vannak. Az egyetem három karral rendelkezik: Tanárképző Kar, Református Teológiai Kar és Közgazdaságtudományi és Informatikai Kar. Az információkat az egyetem honlapjáról szereztük be, ahol többek között megtalálható az oktatók csaknem teljes névsora a beosztásukkal együtt. (Néhány oktatóról nem találtunk részletes információt, így a kép még nem teljes.) A 161 pedagógus közül 71 fő rendelkezik mesterfokozattal, 90 fő pedig más szakirányú végzettséggel. Az összlétszámból 101 oktató rendelkezik PhD-fokozattal (ezt közülük 25 fő a neveléstudomány, 76 fő pedig más tudományterület keretében szerezte), és 60 fő más típusú fokozattal bír. A kutatás fontosságát abban látjuk, hogy a feltárt adatokból következtetéseket lehet levonni arról, hogy a vizsgált egyetem szakjait milyen előzetes végzettséggel rendelkező oktatók működtetik, hogy az intézményben tanító pedagógusok körében kiket milyen továbbképzés érdekelhet, és végül, hogy a tanárok tudományos-szakmai ismereteire alapozva milyen lehetőségek merülnek fel szakmaiságuk további erősítésében.

A SZAKOKTATÓI KÉPZÉS LEHETŐSÉGEI A DUÁLIS KÉPZÉS TERÜLETEIN

DR. NAGY ZSOLT

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar
Szaktudományi Tanszék
nagy.zsolt5@sze.hu

***KULCSSZAVAK:** duális képzés, szakképzés, szakoktatói képzés, kompetenciák,*

Az új szakképzési projekt fő céljai a vonzó környezet (korszerű tanműhelyek, digitális oktatási tartalmak) és karrierlehetőségek kiépítése, valamint a naprakész tudással rendelkező oktatók képzése. E három pillérnek mind a szakmai, mind a felnőtt, illetve mind a duális képzésben egyaránt meg kell valósulnia. Fontos szerepe lesz a szakképzésben a duális képzőhelyeknek.

A szakirányú oktatás folytatásának feltétele, hogy a duális képzőhely rendelkezzen az adott szakma szakirányú oktatására vonatkozó képzési programmal, amely az adott szakma programtervéhez igazodik. A szakirányú oktatásban a minőségi követelmények hangsúlya elengedhetetlen szempont lett. A duális képzőhelynek törekedni kell a szakirányú oktatás feltételeinek folyamatos fejlesztésére, különös figyelmet fordítva az oktatók továbbképzésére.

A tanítás fejlesztése szempontjából kulcstényezőnek minősül az oktatók személye, és az, hogy ők hogyan gondolkodnak a tanításról, a szakmai felkészültségükről, illetve tudásuk továbbfejlesztéséről, saját tanulásukról, hiszen ennek ismerete elengedhetetlen az új szakképzési rendszerben. Kiemelkedő szerepe van a szakoktatói képzésnek, mert egy szakoktatónak a specializációjához tartozó ágazatok területén felkészültnek kell lennie mind az iskolarendszerű, mind az iskolarendszeren kívüli szakképzésben. Elsődleges szempont a gyakorlati tárgyak oktatásának megtervezésére, szervezésére, vezetésére, valamint oktatási tevékenység magasszintű végzése. A szakoktatói képzés során meghatározó tényező a kompetenciák fejlesztése. Tekintettel arra, hogy a szakképzésben egyre nagyobb figyelem irányul a tanítás minőségére, fejlesztésére, előtérbe kerül az oktatók szakmai fejlődésének és tanulásának támogatása. Ehhez lényeges kiindulópont lehet, hogy az oktatók miként értelmezik az oktatási kompetenciákat, milyen területeken látják eredményesnek, kevésbé eredményesnek magukat. A megfelelő képzési modell kidolgozásához mindenképp a duális képzőhelyeken az oktatási tevékenységet folytató kollégák gyakorlati kompetenciáit kell meghatározni és rendszerbe foglalni, ugyanis a minőségi szakoktatói oktatás a szakképzésből kikerülő diákoknak az adott vállalathoz történő hatékony integrációját fogja támogatni és segíteni.

AZ EHS-ADR OKTATÁS A GYAKORLATBAN ÉS A JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK HATÁSAI

MACZELKÁNÉ DR. KISVÁRDAI MELINDA

CE Glass Zrt. - Szatymaz
kisvardaimelinda@gmail.com

KULCSSZAVAK: EHS, biztonsági adatlap, körforgásos gazdálkodás, ADR

A globális környezeti problémák kialakulásáért és megoldásáért, a biztonságos munkavégzés megteremtéséért és fenntartásáért egyaránt terheli a felelősség a jogalkotókat és a gazdasági szektort is. A technológiai feltételek és jogszabályi környezet mellett az oktatásnak van jelentős szerepe. A munka(egészség),-tűz,- és környezetvédelem területét ötvözi az EHS (Environmental-Health-Safety) komplex feladatkör, mely napjainkban a körforgásos gazdaság eredményességének alapja. A jogszabályi háttér nem kötelez az EHS és környezetvédelmi szakember alkalmazására. Egyelőre csak az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyek és a 1996. évi XXX. törvény rendelkezik a tűzvédelem kapcsán tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy, szervezet kötelező foglalkoztatásáról. Szorosan kapcsolódik az EHS-hez az ADR (2015. évi LXXXIX. törvény), mely kötelezően előírja a résztvevők számára az oktatást.

Az EHS és ADR szakemberek legfőbb, minden területet érintő dokumentuma a Biztonsági adatlap, mely többek között tájékoztatást nyújt az anyag vagy keverék összetételéről, annak veszélyeiről, biztonságos kezeléséről és tárolásáról, hulladékként való ártalmatlanításáról. 2023. január 1. után már valamennyi forgalomba levő termék biztonsági adatlapjának meg kell felelnie az EU 2020/878 rendeletnek.

Az EU-s hulladékgazdálkodási irányelveknek megfelelően hazánkban is bevezetésre kerül a gyártók kiterjesztett gyártói felelősségi rendszere (EPR). Egyes termékek körforgásos hulladékkezelésének költségeiért a gyártók, Magyarországon első forgalomba hozók lesznek felelősek. 2023. július 1-jét követően módosul a magyarországi települési szilárdhulladék valamint a termelési hulladék egy részének gyűjtési rendszere. Ennek következtében a gazdálkodók feladatai, gyakorlati teendői megváltoznak: bejelentés, nyilvántartás, szállítás megrendelése, hulladék átadása, adatszolgáltatás. Átalakul a környezetvédelmi termékdíjtételek meghatározása, bevezetésre kerül az általános környezetvédelmi termékdíjtétel és az EPR-díj. Változik a környezetvédelmi termékdíj jogi szabályozásában a termékdíj-átalány rendszere, több rendelkezés törlésre és módosításra kerül.

A változások végett a gyártók, termelők, szolgáltatók a jövőben a biztonságos munkavégzéshez valamint a környezet védelméhez szükséges intézkedéseket részben az EHS oktatás útján tudják megvalósítani.

AZ ÓBUDAI EGYETEM SZABADON VÁLASZTHATÓ KURZUSA – ZSONGLÓRKÖDÉS, MINT TANULÁST ÖSZTÖNZŐ MÓDSZER

PROKAI PIROSKA¹, PÁL-LÁSZLÓ BENDEGÚZ²

¹Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,

Médiatechnológiai Intézet,

prokai.piroska@rkk.uni-obuda.hu

²Magyar Zsonglőr Egyesület

pal.laszlo.bendeguz@gmail.com

KULCSSZAVAK: zsonglőrködés, tanulás-módszertan, tanulási hatékonyság növelése, készségfejlesztés, cirkuszpedagógia, neurológiai harmónia

Játék és tanulás, avagy tanuljunk úgy, hogy közben jól érezzük magunkat. Sajnos a mai teljesítményorientált társadalomban már az oktatás is arról szól, hogy egy előre meghatározott feladatot időre tudjon megvalósítani a hallgató. Ez a kényszer nagyon megterheli a diákokat, főleg akkor, ha ők maguk maximalisták és szeretnék a legjobbat kihozni magukból, továbbá félnek a kudarctól (a félév ismétléstől), illetve a csoporttársak képességével való összehasonlítás során tapasztalat alulteljesítés érzésétől. A tanulást sokszor sokkal inkább tehernek élik meg, mintsem örömmek – a tudás örömeinek.

A „Zsonglőrködés a hatékony tanuláshoz” kurzus már öt alkalommal került meghirdetésre az Óbudai Egyetem hallgatói számára. A kurzus elsődleges meghirdetésének az oka, azon hallgatók megsegítése volt, akik valamilyen fogyatékossgal élnek, elsősorban tanulási zavarral küzdenek (diszlexia, vagy diszgráfia). Ám a kurzusokon azokat a hallgatókat is szívesen látjuk, akik kíváncsiságból jelentkeznek.

Sokféle tanulásegítő kurzus létezik, melyeken tanulás módszertani elméleteket lehet elsajátítani. Azonban a „Zsonglőrködés a hatékony tanuláshoz” kurzus során fontos szerepet kap a játékosítás, és az új készségek elsajátítása. Ezek azok a területek, ahol a cirkuszpedagógia is bekapcsolódik a fejlesztésbe. A gyakorlati foglalkozásokon a frontális oktatási körből kilépve, egyfajta saját tehetség felismerés által minden hallgató csapatmunkában vesz részt, azaz a saját erősségeivel támogathatja a csapattársakat. Ez a szemléletformálás lehetővé teszi, hogy a hallgatók nyitottabbak legyenek mások felé, és merjenek segítséget kérni, illetve segítséget nyújtani a rászorulóknak, azaz könnyebben beilleszkedjenek egy közösségbe.

Mivel a zsonglőrködés egy olyan tevékenység, mely megfelelő módszertannal könnyen elsajátítható, segítséget nyújt abban, hogy a hallgatók motiváltan fogjanak neki az új dolgok megtanulásának, és kitartóak legyenek azok elsajátítása során. Megdolgoztatva a jobb és a bal agyfélteke közötti kommunikációs csatornákat, a zsonglőrködés fejleszti az idegrendszert.

A „Zsonglőrködés a hatékony tanuláshoz” című kurzus meghirdetésének a célja tehát, hogy a zsonglőrködés a neurológiai harmónia és a tanulási hatékonyság növ. elérésében játszott szerepének elméleti és gyakorlati megismerésén túl a hallgatók önbizalmát és csapatmunkában való részvételi hajlandóságát fejlessze.

PÁLYAORIENTÁCIÓS PROJEKTMENEDZSMENT

DR. SUHAJDA CSILLA JUDIT – KOVÁCS MÓNIKA

Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft.
Suhajda.Csilla@csalad.hu, Kovacs.Monika@csalad.hu

***KULCSSZAVAK:** projektmenedzsment, pályorientáció, szakemberképzés, PBL*

Az elmúlt időszakban a jogszabályi és intézményi keretek megteremtették annak feltételeit, hogy a pályorientációs tevékenységek a köznevelés intézményeiben és a kapcsolódó területeken megvalósulhassanak (Borbély-Pecze et al. 2022). Jellemző ugyanakkor, hogy a programok egymástól elszeparálva, sokszor egymással párhuzamosan, hasonló tevékenységeket, célcsoportokat célozva valósulnak meg, így azok hatékonysága és eredményessége megkérdőjelezhető, miközben a kevésbé frekvenciált területek és szereplők kimaradnak ezekből a lehetőségekből. A Családbarát Magyarország Nonprofit Kft. mindezekre válaszként alakított ki egy olyan képzési programot, amelynek alapja az intézményközi és interszektoriális együttműködések. A képzés szemlélete szerint nem az intézmények tudásából és lehetőségeiből kell kiindulni, hanem az egyéni és lokális igényekre kell gyorsan és szakszertően reagálni. Ez a szemlélet túlmutat szolgáltatási portfóliók kialakításán, sokkal inkább a projektszemléletű munkaszervezést tükrözi (Jarjabka et al. 2020), amely a hazai oktatási és szociális szektorban kevésbé elterjedt. A képzés szemlélete szerint lényeges, hogy a szereplők ne az intézmények lehetőségeitől tegyék függővé a programok tervezését, szervezését, hanem közösen tárják fel azokat a potenciálokat, amelyek a felmerülő igényekre, problémákra leginkább reflektálni tudnak. A pályorientációs projektmenedzsment szakmai keretrendszer biztosít a programok tervezéséhez és megvalósításához, hozzájárul a helyi és regionális hálózati együttműködések kialakításához, miáltal fókuszba helyezi az igények és lehetőségek összehangolását. Tanulmányunkban a Családbarát Magyarország projekt keretében megvalósított KASPÓ program tapasztalatait mutatjuk be, amely során számos projekt került kidolgozásra több száz szakember bevonásával. A projektszemléletű pályorientációs tevékenységszervezés interprofesszionális együttműködésekben alapuló tevékenységei hozzájárulnak ahhoz, hogy minden korosztály a lehető legszélesebb programkínálatból választhasson, amelyek érintik a pályorientációs tevékenység módszertanát, időpontját és szakmai területét. Mindehhez szemléletformálás, közösen meghatározott módszertani alapok lefektetése szükségesek, hogy a különböző tudományágak ismereti és tapasztalati bázisa révén kialakuljon egy olyan átfogó, interdiszciplináris keretrendszer, amely a szolgáltatási szemlélet révén képessé és felkészültté teszi a szakembereket ennek megfelelő programalakításra a közneveléstől jelenleg távol álló eszköztár alkalmazásával.

KÖRNYEZETPEDAGÓGIA A FENNTARTHATÓSÁGÉRT SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

Szekció vezető:

Dr. habil Németh Mária CSc

egyetemi magántanár, Selye János Egyetem, a MTA
Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarorsággkutató és
Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja, a
Konferencia Tudományos Bizottságának elnöke

TERMÉSZETEMPÁTIA, MINT A MEGISMERÉS SZELÍD MÓDJA

ORGOVÁNYI ANIKÓ

Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő Mozgalom

orgovanyi.aniko@gmail.com

KULCSSZAVAK: természetpedagógia, természeti nevelés, természetempátia, szelíd megismerési módszerek

A természetempátia a természetpedagógia egyik alappillére. A természetempatikus ember alázatos a természet létezőivel. Feljük irányuló kapcsolatteremtése szelíd. Nem leigázó, nem birtokló, nem fölényes. Elfogadó, érzékeny, megértő. Összefüggéseiben szemléli a világot, látásmódja holisztikus. Megfigyelésének tárgyát annak környezetével együtt, azzal egységben vizsgálja. Az élőlények védelmét azok élőhelyének megőrzésével együtt tartja fontosnak. Beleképzeli magát élőlénytársai helyébe, s döntéseit ennek szellemében hozza meg, tiszteletben tartva azok érdekeit, igényeit is. Szelíden közelít élőlénytársaihoz, sohasem agresszívan, nem tolatkodóan, és nem birtoklási szándékkal. A természetpedagógus ebbe a szelíd megismerési folyamatba vezeti be tanítványait. A természeti nevelésnek ez a módszere tanítható, tanulható. A gyerekek érzelmvilágához ez az elv közel áll: „Nem bántalak, mert te is érzel.” A birtoklási vágy legyőzése hosszabb tanulási folyamatot igényel: „Nem ragadlak ki a környezetedből, mert ez az élettered, ez a te kapcsolati hálód.”

A tudományos megismerési módszer alapvetően eltér ettől. Az ember fölébe helyezi magát a megismerésre irányuló tárgyának. Kívül marad annak lényegén. Holisztikus szemlélése helyett, kutatási tárgyának részeire, részleteire, elemeire kíváncsi. Szétszedni, analizálni akar, nem összefüggéseiben látni, nem szintetizálni. Vizsgálódásának tárgyát kiragadja környezetéből, megragadja, saját elvei szerint boncolgatja. Az így megismert részleteket kutatja tovább, atomizálja, gépiesíti. Közben a lényegét veszíti el, az élet misztériumát. Ez a fajta leigázás büszkeséggel és önteltséggel árasztja el. A folyamat a technika fejlődését és diadalát hozza el, kétségkívül számos előnyével. Vele együtt nagy árat fizet az ember, az atomizálódás. Magára marad a társadalomban, és a közösségi lét hiányát a műszaki, informatikai világ kínálta javakkal pótolja. Érzelmileg kilúgozódik, kommunikációjában eldurvul, elmagányosodik. Kiszolgáltatottá válik a fogyasztói társadalom mozgó rugóinak.

A környezetpedagógia és a környezeti nevelés a kettő között mozog. Már felismeri a környezetkárosító hatásokat, és ezek megszüntetéséért lépéseket tesz. A megoldást azonban az emberközpontúan kezeli. Addig megy el a védelemben, amíg emberi érdekeit nem sérti. A valódi áttöréshez, Földünk egészséges működéséhez, természeti kincseinek, élővilágának megőrzéséhez ennél több kell. Több alázat, több együttérzés, több természetempátia.

A DIÁKPROJEKTEK SZEREPE A FENNTARTHATÓSÁG PEDAGÓGIÁJÁBAN

PÁLVÖLGYI LAJOS^{1,2}, MAGÓCS ÉVA²

¹ PROJECON Projekt Tanácsadó Kft.

² ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar
lajos@projecon.hu; magocseva2@gmail.com

KULCSSZAVAK: *projektalapú tanulás, diákprojekt, középiskolai projektverseny, fenntarthatóság pedagógiája*

A projektalapú tanulás fontos szerepet játszhat a pályaaorientációban, valamint az önismeret és a projektekhez kapcsolódó transzverzális kompetenciák fejlesztésében. Az érintett tudásterület, jelen esetben a fenntarthatóság vonatkozásában erősítheti a diákok motivációját, interdiszciplináris gondolkodását, proaktív cselekvő hozzáállását, valamint a tanulás-tanítás és a valós élet kapcsolatát. (Borhan & Ismail, 2011; Brundiers & Wiek, 2013; Genc, 2015; Kovátsné, 2006; Mérő, 2007; Varga et al., 2021; Wiek et al., 2014) Az előadás egy rövid szakirodalmi áttekintés után a 2022/23-as tanévben első alkalommal megszervezett országos Diákprojektverseny tapasztalatait értékeli különös tekintettel a fenntarthatósági témákat érintő nagyszámú projektre (www.diakprojekt.hu). Középiskolás projektcsapatok nevezhettek megvalósított vagy folyamatban lévő projektjeikkel. A diákprojektek célja értékteremtés a szűkebb vagy tágabb környezet számára, bármilyen szabadon választott projektötlet megvalósítása útján. A projekt kapcsolódhat az iskolai élethez, egy vagy több tantárgyhoz, de lehet ezektől független is. A versenyt két egyetem egy-egy kara, és számos civil szakmai szervezet és vállalat támogatta. Előzetesen 94 iskola regisztrált, végül 52 pályázat érkezett, amelyből 27 projekt fenntarthatósági (ezen belül különösen környezetvédelmi), és 9 projekt pedig digitális technológiai témát választott. Az ilyen irányú témaválasztásokat segítették a kiírt különdíjak is. A résztvevő iskolák között feltűnően sok a technikum, ami arra utalhat, hogy a szakképzésben már kezd meghonosodni a projektszemléletű megközelítés. A gimnáziumokban ez még jóval ritkábbnak tűnik. Úgy a témaválasztás, mint a bemutatott eredmények külsőleg megítélhető színvonala nagy változatosságot mutat, utóbbiban az iskolák eltérő feltételei is szerepet játszhatnak. Az előadás kitér arra, hogy mely tényezők és akadályok befolyásolják egy diákcsapat tényleges részvételét egy ilyen versenyen, valamint hogy milyen szerepe lehet az iskolavezetésnek, és főképp a felkészítő tanárnak. (Adatfelvételi módszerek: interjú és kérdőív.) Beszámol a projektek többszemponú értékeléséről, valamint a szóbeli döntő és a záróesemény tapasztalatairól, továbbá a diákoktól és tanároktól kapott visszajelzésekről, különös tekintettel a projektverseny pedagógiai értékére. Az előadás néhány tipikus fenntarthatósági diákprojekt elemzése után a tapasztalatok és ajánlások összegzésével zárul.

FENNTARTHATÓSÁG MEGJELENÉSE EGY GIMNÁZIUM VÉGZŐS DIÁKJAINAK KÖRÉBEN

DR. BÉRCZY DÓRA JUDIT

Soproni Széchenyi István Gimnázium

berczy.dora@szig.sopron.hu

KULCSSZAVAK: *fenntarthatóság, attitűd, végzős tanuló, szülői minta, tananyag*

A Rióban 1992-ben megrendezett Környezet és Fejlődés Világkonferencián elfogadták a „Feladatok a XXI. századra” programját. A dokumentum értelmében a lakosságot is be kell vonni a fenntarthatósági törekvésekbe. Az oktatási intézményeknek kiemelt szerepet szánunk, az óvodától az egyetemi oktatásig. Az eltelt évek alatt több jelentős nemzetközi konferenciát is szerveztek a fenntarthatóságra nevelés érdekében. Magyarországon valamennyi nevelési és oktatási szinten megjelennek ezek a törekvések. Több tantárgy tananyagába is integrálódtak a fenntarthatósági nézetek, vagy önálló tantárgyként is oktatható.

A dolgozat arra keresi a választ, hogy az eltelt több, mint 30 év vajon elég volt-e a társadalomnak a szemléletváltásra. A kutatás célja, hogy feltárja a végzős osztályokban tanulók ismereteit és attitűdjét a fenntarthatósági törekvésekhez.

Sopron egyik gimnáziumának két végzős osztályában végzett felmérésben három kérdésre kellett megfogalmazniuk a tanulóknak az önálló válaszaikat. Az első kérdés a tanuló saját ismereteit vizsgálta, mennyit tud és mennyit vesz észre a mindennapjainkban megjelenő fenntarthatósági intézkedésekből. A második felvetés a szülői mintát vizsgálta. Melyek azok a szülői tanítások, amit a gyermekek követnek, és a tanuló ismeretei alapján már a fenntarthatósággal tud összefüggésbe hozni. A harmadik feladat arra kérte a tanulókat, hogy fogalmazzák meg, ők mit fognak biztosan megtenni születendő gyerekeik érdekében, hogy a világuk élhető legyen.

A kutatás eredményei rávilágítanak arra, hogy az adott városban és vonzáskörzetében mennyi még a tennivaló az oktatás terén a fenntarthatóság érdekében. Megmutatja a tanulók fenntarthatósághoz való viszonyát. Az eredményekből láthatjuk, hogy a tanulók mely fenntarthatósági törekvések iránt fogékonyak. Jó, vagy inkább hátrányos az adott témának a tananyagokban való megjelenése. A kutatás során megjelenik, mennyire fontos a család, a szülői példamutatás egy-egy eszme elérése érdekében. A válaszok betekintést adnak arra is, hogy a szülők mennyire tudták megérteni és életvitelükbe beépíteni azokat a változtatásokat, amelyek a következő generációk megélhetését és életmódját fogják befolyásolni.

BARANGOLJ MESÉVEL AZ ISKOLAKERTBEN! – EGY PROJEKT TAPASZTALATAI A PEDAGÓGUSKÉPZÉSBEN

KÖVECSESNÉ GŐSI VIKTÓRIA

Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán és
Társadalomtudományi Kar, Neveléstudományi és Pszichológia Tanszék
gosi.viktoria@sze.hu

KULCSSZAVAK: *környezeti nevelés, iskolakert, projektoktatás, alkotó-fejlesztő mesefoglalkozás*

Ma a projektoktatás a köznevelés, a szakoktatás és a felsőoktatás rendszerében számos formában jelenik meg. „A projektoktatás olyan célközpontú oktatási stratégia, amely a sajátos célok elérését, a valós életet integráló tanulási tartalommal, a komplex szemléletmódot segítő, a tevékenység-központú, feladatorientált tanulói tevékenységet biztosító szervezési formákkal, módszerekkel, technikákkal, eszközökkel, az iskolai keretet kitágítva természetes tanulási környezetben valósítja meg, és az eredményeként létrejött projekt további célok megvalósítását motiválja.”(Kovátsné 2006:75-86). Mindezen alap gondolatokat figyelembe véve a pedagógusképzés egyik fontos feladata, hogy a projektoktatáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudást átadjuk, továbbá a projektmunka során fejlesszük a hallgatók együttműködési készségeit, érzelmi intelligenciáját. A projektmunka a tanulási környezet tekintetében is sokrétű lehet, jelen esetben az Apáczai Iskolakerthez kapcsolódik. Az iskolakertek szemléletformálásban betöltött szerepe vitathatatlan, a közvetlen érzékszervi tapasztalatszerzésen alapuló tanulás forrása. Az előadás során egy olyan komplex hallgatói projekt bemutatására kerül sor, melyben a környezettudatos magatartás formálása, az iskolakerti tevékenységek és a meseterápia szerves egységet alkotnak. A környezettudatos magatartás fejlesztésének alapja többek között az, hogy kapcsolódjon hozzá élmény, érzelmi kötődés alakuljon ki ezáltal és mindez ismeretekkel egészüljön ki, ami egyben a környezeti attitűdök és a környezettudatos magatartás kialakításához, fejlesztéséhez járul hozzá. Az élményszerű tanúláshoz a magyar népmesék világát hívtuk segítségül a projektben részt vevő hallgatókkal. Boldizsár Ildikó szerint „az egészséges mentális fejlődéshez nagy szükség lenne annak a komplex tudásanyagának az átadására, amely évszázadokon keresztül folyamatosan megtörtént, aztán egyszer csak megszakadt. Ez azért is lényeges, mert a mesék olyan létfontosságú tapasztalatokhoz juttatják a gyerekeket, fiatalokat, amelyek megkönnyítik a külső és belső világban való eligazodásukat” (Boldizsár 2019:18). A megvalósuló komplex pedagógiai projekt célja a mesék környezeti nevelésben betöltött szerepének bemutatása, továbbá a pedagógushallgatók felkészítése a holisztikus szempontú foglalkozástervezésre.

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS LEGO ROBOTOKKAL 1.

PETZNÉ DR. TÓTH SZILVIA

Széchenyi István Egyetem, Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és
Társadalomtudományi Kar

toth.szilvia@sze.hu

KULCSSZAVAK: fenntarthatóság, ökolábnyom, elkülönített hulladék, LEGO, robotika

A Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógia, Humán- és Társadalomtudományi Karán 2019-ben átadásra került LEGO Élménypedagógia teremben rendszeresen vezetünk foglalkozásokat a LEGO módszertan alkalmazásával. 2022-ben egy külső ipari partner támogatásával egy új projektet indítottunk el, melyben a LEGO eszközöket a fenntarthatóságra nevelés területén kívántuk bevezetni. A cég és az egyetem között egy hároméves együttműködés jött létre, mely során szeretnénk a körforgásos gazdaság szemléletét a pedagógus-jelöltek és a diákság körében elterjeszteni. A megbízó elvárása, hogy a LEGO Education komplett oktatási rendszeren keresztül szervezett képzések, diákoknak szóló oktatási programok és a kutatások során még hangsúlyosabban megjelenjenek a környezetvédelmi, komplex hulladékgazdálkodási tevékenységek, környezetvédelemhez kapcsolódó szemléletformálás, diákok felelős állampolgárként való viselkedésre nevelése. Egy kerettörténet köré felépített négy foglalkozásból álló foglalkozás-sorozat kialakítása már megtörtént és a pilot foglalkozások is megvalósultak. A foglalkozások során a LEGO robotokat is segítségül hívjuk, illetve a LEGO 4C módszertan alapján építjük fel a témák kidolgozását, így a tanulási folyamat segítése és digitális kompetencia fejlesztése mellett a szociális kompetenciákra is hangsúlyt fektetünk, mint például az együttműködés, csapatmunka fejlesztése. Az előadásban szeretném bemutatni magát a LEGO módszertant, annak fejlesztő hatásait és a négy foglalkozás közül az első kettőt, melyek arra mutatnak példát, milyen módon lehetséges a diákokkal a fenntarthatóság fogalmát és az elkülönített hulladékgyűjtés jelentőségét megértetni LEGO elemek és robotok felhasználásával. Kollégám Lampert Bálint pedig a másik két foglalkozás bemutatására vállalkozik, melyek témája a hulladék útja és a körforgásos gazdálkodás. Ez a négy foglalkozás egyben adja meg azt a komplex fejlesztést, amit célul tűztünk ki, de a foglalkozások úgy lettek felépítve, hogy önállóan is megállják a helyüket.

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS LEGO ROBOTOKKAL 2. – PROJEKTBEMUTATÁS

LAMPERT BÁLINT

Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógia, Humán- és
Társadalomtudományi Kar Neveléstudományi és Pszichológia Tanszék
lampert.balint@sze.hu

KULCSSZAVAK: fenntarthatóság, körforgásos gazdaság, projekt, LEGO, robotika

A Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógia, Humán- és Társadalomtudományi Karán 2019-ben átadásra került LEGO Élménypedagógia teremben rendszeresen vezetünk foglalkozásokat a LEGO módszertan alkalmazásával. 2022-ben egy külső ipari partner támogatásával egy új projektet indítottunk el, melyben a LEGO eszközöket a fenntarthatóságra nevelés területén kívántuk bevezetni. A cég és az egyetem között egy hároméves együttműködés jött létre, mely során szeretnénk a körforgásos gazdaság szemléletét a pedagógus-jelöltek és a diákság körében elterjeszteni. A megbízó elvárása, hogy a LEGO Education komplett oktatási rendszeren keresztül szervezett képzések, diákoknak szóló oktatási programok és a kutatások során még hangsúlyosabban megjelenjenek a környezetvédelmi, komplex hulladékgazdálkodási tevékenységek, környezetvédelemhez kapcsolódó szemléletformálás, diákok felelős állampolgárként való viselkedésre nevelése. Egy kerettörténet köré felépített négy foglalkozásból álló foglalkozás-sorozat kialakítása már megtörtént és a pilot foglalkozások is megvalósultak. A foglalkozások során a LEGO 4C módszertan alapján építjük fel a témák kidolgozását, amelyben a LEGO robotok központi szerepet játszanak. A négy foglalkozás egyben adja meg azt a komplex fejlesztést, amit célul tűztünk ki, de a foglalkozások úgy lettek felépítve, hogy önállóan is megállják a helyüket. Az előadásban Petzné dr. Tóth Szilvia által bemutatott első két foglalkozás folytatásaként a harmadik és negyedik foglalkozást szeretném bemutatni, melyek témája a hulladék útja és a körforgásos gazdálkodás.

A harmadik foglalkozás legfontosabb céljai, hogy a diákok megértsék az újrahasználat és újrahasznosítás közötti különbséget, és megismerjék az újrahasznosítás lehetőségeit. Lényegesnek tartjuk, hogy a gyermekek felismerjék, a hulladékból nem lesz azonnal termék, hanem ez egy hosszabb, jól megtervezett folyamat eredménye.

A negyedik foglalkozás során az előző három foglalkozáson tanultak szintetizálása valósul meg a körforgásos gazdaság működését modellező akadálypályával és a hozzá kapcsolódó kihívással, ahol a diákok a 3R és az 5R hulladékkezelési stratégiával a gyakorlatban is megismerkednek.

A prezentáció során példát szeretnénk adni arra, hogy a Lego robotokra épített foglalkozások által a diákok megérthetik a körforgásos gazdaság működését, az elkülönített hulladékgyűjtés jelentőségét, illetve példákat kapnak arra, hogy ők hogyan tudnak tenni a fenntarthatóság megvalósításáért.

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS A SZIGETKÖZI ISKOLÁKBAN

CSENGER LAJOSNÉ DR.¹; DR. LAMPERT BÁLINT²; KÖVECSESNÉ DR. GÓSI VIKTÓRIA³; PETZNÉ DR. TÓTH SZILVIA⁴; DR. HALBRITTER ANDRÁS⁵

**Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és
Társadalomtudományi Kar**

csenger.lajosne@sze.hu, lampert.balint@sze.hu, gosi.viktoria@sze.hu, toth.szilvia@sze.hu,
halbritter.andras@sze.hu

KULCSSZAVAK: *Szigetköz, Insula Magna, fenntarthatóság, környezeti nevelés, projekt*

Szigetköz Magyarország legnagyobb szigete, Európa különleges vidéke, természeti és kulturális értékekkel, nemzeti park és natúrpark területekkel, amelyet jelentős mértékben befolyásolt és fenyeget a bősi vízierőmű építése és a Duna elterelése (Guti 2022, Smith et al. 2002).

Az Insula Magna - Komplex Vízgazdálkodási és Fenntartható Fejlesztési Program, Társadalmi tudatosítás munkacsomagjának pályázati keretei között a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán-és Társadalomtudományi Karának fenntarthatóság-pedagógiai kutatócsoportja egy komplex vizsgálatot tervezett és valósított meg, amellyel a régióban lakó és tanuló iskolás gyermekek környezettudatosságát, az iskolai pedagógiai programok vizsgálatával és az igazgatók írásbeli kikérdezésével az intézmények fenntarthatóság-pedagógiai gyakorlatát, a felmerülő igényeket kívántuk feltérképezni. A környezet- és egészségtudatosság kialakítása és fejlesztése, a fenntarthatósághoz kapcsolódó ismeretek tudatosítása, a készségfejlesztés, a szemléletformálás, az attitűdök alakítása mind-mind hosszútávú folyamat és az eredmények eléréséhez szisztematikusan felépített, tudatosan megtervezett tevékenységrendszer szükséges.

A kutatásunk célja, hogy a helyzetelemzésre alapozva tervezzünk meg olyan szemléletformálási akciókat, erdei iskolai programokat, műhelyfoglalkozásokat, továbbképzéseket, amelyekkel – az adott régióban – hozzájárulhatunk a szemléletformáláshoz, a környezettudatosság kialakításához és fejlesztéséhez. Jelen tanulmányunkban a folyamatban levő munkánk részeredményeit szeretnénk bemutatni.

KÖRNYEZETVÉDELMI PROJEKTEK HALLGATÓI PROJEKTMUNKÁK SEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

Szekció vezető:

Dr. Demény Krisztina

ÓE RKK Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet
oktatási intézetigazgató helyettes, Integrált Tudományok
Szakkollégiuma igazgatója

„A természetben egyetlen működés sem ok nélkül való; értsd meg az okot, és nem lesz szükség a tapasztalatra.”

Leonardo da Vinci

FORGALOM OKOZTA ZAJSZENNYEZÉS BUDAPEST III. KERÜLETÉBEN

**ÁBRAHÁM PETRA ZSANETT, PALISCA LILI, PONEKKER PETRA, PREPOK
REBEKA**

**Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könyűipari és Környezetmérnöki Kar,
abrahampetra1031@gmail.com; palisca22@gmail.com; petra.ponekker@ail.com;
prepokrebi@gmail.com**

KULCSSZAVAK: zajszenyezés, HÉV, hangszintmérő

Budapest III. kerületében a Békásmegyeri HÉV és a kapcsolódó főutak jármű forgalma okozta zajszenyezés mérése és csökkentésére történő megoldási javaslatok keresése a projektmunka fő célja. Mindemellett szükséges az aktuálisan magas zajszenyezés mértékének pontos és átfogó megismerése, valamint a zajszenyezés pontos kiváltó okainak detektálása.

A projektmunkánk az előző oktatási tanévben elvégzett projekt rekonstruálása volt, azzal a céllal, hogy egy év elteltével változott-e a zajszenyezés mértéke, javult vagy romlott a környezet állapota. Hosszabb távra visszanyúló probléma a környék magas zajszenyezése, amely az ott élők mindennapjait nehezíti, mindemellett, hogy a lakóingatlanok értékét is csökkenti, valamint a városi élővilágra is negatív hatást gyakorol.

A zajméréshez használt mérőműszer típusa Brüel et Kjaer 2250-es hangszintmérő, melyet az Óbudai Egyetem biztosított a csoport számára. A műszer kézi használatra is alkalmas, egy egycsatornás hangszintmérő. A műszer másodpercenként vesz fel rekordot a hangszintről, így az összesen kilenc mérés alatt 5400 rekord készült, melyeket Excel formában importáltuk, és ez alapján készítettük el az adatok kiértékelését.

Az adatokat minden mérés esetében úgy vettük fel a vonaldiagramra, hogy azokból a 10 perc alatt, percenként átlagokat készítettünk, így sokkal reprezentatívabb összegzéseket nyertünk, amikkel képesek voltunk folytatni a mérések kiértékelését, melynek fontos szerepe van a vizualizáció mellett a probléma és a hatások megértésében. Méréseink során hat darab vonaldiagram készült a három mérési pontról. Az adatok struktúrája időben megkülönböztetett reggeli, délutáni és esti adathalmaz, ami reprezentálja a környezetterhelő zajszenyezés eloszlását időegységekre vonatkozóan. Ezen adatok alapján találtunk lehetséges megoldást/megoldásokat a felmerülő zajszenyezés problémára.

VÍZMEGTARTÓ MEGOLDÁSOK BUDAPEST III. KERÜLETÉBEN

HOMOR FANNI, PAPP BETTINA, FAZEKAS TAMÁS, SZÜCS DOMONKOS

Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
homor.fanni@outlook.hu; pb.pappbetti@gmail.com; fazekas.tamas12@gmail.com;
szucsdomonkos@gmail.com

KULCSSZAVAK: csapadékvíz-gazdálkodás, klímaváltozás, vízszabályozás, vízvisszatartás

Számos tanulmány foglalkozik a vizek minőségi paramétereivel, előírásaival, viszont kevés szól a vízmegtartásról, az aszály, illetve a vízhiány megelőzését, a nagy mennyiségű vizek elvezetését szolgáló műszaki tevékenységekről. Napjainkban azonban egyre fontosabbá válik a nyári aszályos időszakban a megfelelő mennyiségű víz biztosítása, illetve a nagy esőzések kapcsán a városi lefolyások megfelelő szabályozása a víz visszatartásával és tározásával. Projektünkünk ezekre a problémákra hívja fel a figyelmet és megoldásokat keres Budapest III. kerületében, valamint már megvalósult jó hazai és nemzetközi gyakorlatokat mutat be. Célunk, hogy a jövőben Magyarországon is előtérbe kerüljön a csapadékvíz-gazdálkodás, mint ahogy azzá válik a világ más országaiban is. Munkánk során törekedtünk arra, hogy a víz helyben tartására könnyen kivitelezhető, minél egyszerűbb és gazdaságosabb megoldásokat javasoljunk.

A csapadékvíz-gazdálkodás legfőbb célja, hogy a környezet megváltozása – elősorban a klímaváltozás – okozta problémákra nyújtson megoldásokat, mint például a tározó létesítmények, szivárogtató létesítmények kialakítása, vízáteresztő szilárd burkolatok, csekély beavatkozást igénylő tájépítészeti megoldások alkalmazása, beszivárogtató létesítmények telepítése, illetve a zöldfelületek növelése.

A projekt munka során felkutatott és bemutatott hazai, valamint külföldi műszaki megvalósítások a vízszabályozásra, -visszatartásra jó példát szolgáltathatnak Budapest III. kerületében megoldandó csapadékvíz-gazdálkodási problémákhoz.

A projekt munka eredményeként néhány konkrét javaslatot teszünk a kerületben megvalósítható víz visszatartását célzó megoldásra.

MOCSÁROSDŰLŐ JELENTŐSÉGE

**BALLA ZSÓFIA, ZÓLYOMI LAURA, TÓTH CSONGOR MÁRTON,
SZIGETVÁRI DÁNIEL**

Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
zsofi@netaid.hu; zolyomilala05@gmail.com; csingoli@gmail.com; parafin2002@gmail.com

***KULCSSZAVAK:** Mocsárosdűlő, természetvédelem, vízmeztartás, fenntarthatóság*

A Mocsárosdűlő Budapest harmadik kerületének azon része, amely egykor a Duna ártere volt. A története több száz évre nyúlik vissza. A középkorban tó volt itt, amelyet az Aranyhegyi-patak táplált. A tó kiszáradása után mocsaras terület maradt, amelyet legelőként használtak. A 18-19. században több kísérletet tettek a terület lecsapolására és szántófölddé alakítására, de ezek nem jártak sikerrel. A 20. században több ipari létesítmény és lakótelep épült a terület határán, mellyel párhuzamosan sok illegális személerakó is létesült, tovább rontva a környezeti állapotot. A kerület közepén elterülő zöld oázis nagy része 2002 óta természetvédelmi terület, ahol sokféle élőlényrel találkozhatunk, az élénk vegetáció hozzájárul a klímavédelemhez és a lakók jó közérzetéhez. A területen azonban sok a szemét és az elhanyagolt rész, ezért szükség lenne a fejlesztésére és a tisztítására. Az itt élő állattartók és civil szervezetek önkéntes munkával próbálják megtisztítani és rendbe hozni a Mocsárosdűlőt. A harmadik kerületi önkormányzat egy átsorolással meg akarja akadályozni a terület beépítését, amelyet korábban több ciklusban is terveztek. A fővárosi önkormányzat 2020-ban három fejlesztési tervet készített a területre, amelyek közül az egyik teljesen megőrizné a jelenlegi természetes állapotot, a másik kettő viszont nagy részben beépítené lakóparkkal és irodaházakkal. A fővárosi közgyűlés 2021-ben döntött úgy, hogy az első tervet választja, és átsorolja a területet beépítésre nem szánttá. A Mocsárosdűlő tehát egy fontos zöldterület Budapesten, amelynek megóvása és fejlesztése érdekében több erőfeszítés történik. A terület gazdag élővilágát és természeti szépségét érdemes felfedezni, a különleges faunát meglátogatni és megismerni. A célunk projektünk során olyan fejlesztési javaslat megfogalmazása, mely a jövő generációjának jobb életminőségét és a természethez való közelséget helyezte a középpontba.

“HA VAN VÍZMŰVEK, VAN LEVEGŐMŰVEK IS?” SZEMLÉLETFORMÁLÁS A KÖZÉPISKOLÁKBAN

**SZÉKELY ÁRON, SZILVÁGYI BOLDIZSÁR, DÁVID DÓRA, SZALAY JANKA,
TATAREK CSENGE**

Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar
szekelyaron3@gmail.com; szilvagyi.boldizsar@gmail.com; jankaszalay17@gmail.com;
tatarek.cseni@gmail.com

***KULCSSZAVAK:** környezeti levegő, szemléletformálás, projektmunka*

Magyarország egyik jelentős környezeti, környezetegészségügyi problémája a környezeti levegőben jelenlévő szálló por. A finom (PM10) és ultrafinom (PM2,5) szennyezőanyagokban jelenlévő részecskék belélegezve egészségkárosodást okozhatnak, ezért alapvető fontosságú koncentrációjuk csökkentése a kibocsátás mérséklése révén. Hazánkban a szálló por jelentős mennyiségben a lakosság tevékenységéből származik, elsősorban a szilárd anyagok égetéséből (fűtés, kerti hulladékok égetése), illetve a közlekedésből. Ebből adódik, hogy a lakosság hatékony erőfeszítéseket tehet a közvetlen lakókörnyezetében a szállópor-koncentráció mérséklésére, és így saját egészségének megőrzése érdekében.

Az Energiaügyi Minisztérium megbízásából a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) “Kölcsönkapott levegő” címen partnereivel együttműködve egy szemléletformáló kampányt szervez 2023 első félévében, melynek célcsoportja elsősorban a 11-14 éves korosztály. A projekt keretében egyéb foglalkozások mellett az Óbudai Egyetem környezetmérnök szakos hallgatói hordozható műszerrel az iskolában több ponton végeznek szállópor mérést az iskola tanulóival közösen. A diákoknak lehetőségük van saját tapasztalatokat szerezni a szállóporterhelés lokális jellegéről.

Előadásunkban a projekt fő elemeinek bemutatása mellett az Óbudai Egyetem hallgatóinak a projektben végzett feladatait, tapasztalatait mutatjuk be.

ZAJTÉRKÉP KÉSZÍTÉS ÉS ELEMZÉS BUDAPEST III. KER. BOGDÁNI ÚT KÖRNYEZETÉBEN

CSÚRÖS BALÁZS, KAZAI DÁVID MÁRK, PAP BALÁZS, VÁCI ZSOMBOR

Óbudai Egyetem -Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
csuros.balazs@hok.uni-obuda.hu, kazai.david@gmail.com, papbalazs1999@gmail.com,
vaci.zsombi@gmail.com

***KULCSSZAVAK:** zajterhelés, zajmérés, adatok értékelése*

Budapest III. kerületében is sok új lakótelep létesül, melynek kapcsán várhatóan a környezet állapota is változik. A beépítéssel csökken a zöldfelületek aránya, növekszik a területegységre eső lakosság, ezzel együtt várhatóan növekedni fog a közlekedésben részt vevő járművek száma és ezáltal a forgalom. Ez utóbbi két területen okoz környezetvédelmi problémát, egyrészt a gépkocsi használat okozta levegőterhelés, másrészt a zajterhelés növekszik meg jelentősen. A projekt munka keretében feladatunk zajmérések elvégzése a mérési helyszínen a Bogdáni út -11-es főút és Ladik utca által határolt területen. Több mérési pontban és napszaknak megfelelő ismételt méréseket végeztünk, mérési eredményeket adatgyűjtő segítségével rögzítettük. Méréseinkkel meghatároztuk, hogy mekkora zajterhelést szenved el a lakosság (a zajterhelési határértékek összevetésével), és ez milyen élettani hatásokkal jár az ottélőkre. A jelenleg mért zajterhelés mellett további feladatunk, hogy a jövőre nézve meghatározzuk a zajterhelés becsült értékét, a városrész további beépítést, egyre nagyobb közlekedési forgalmát figyelembe véve. Végző sorban megfogalmaztunk javaslatokat a zajterhelés csökkentése érdekében.

LEVEGŐMINŐSÉG-VÉDELMI PROJEKT

TÓTH KATA

Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
tothkata741@gmail.com

***KULCSSZAVAK:** levegőminőség-védelem, szálló por, mérés, projekt*

Projektbemutatóm a levegőminőség védelem fontosságát foglalja magába, valamint a szálló por fogalmát és veszélyeit. Bemutatásra kerül a mérőműszer és a mérési pontok. A mérések, valamint a kapott eredmények részletesen táblázatban, diagramon feltüntetve és kiértékelve lesznek és kerülnek bemutatásra. Méréseim célja az volt, hogy feltérképezsem Békásmegyert egy adott részének a levegőminőségét, az általam tanult módszerekkel és az Óbudai Egyetemtől kölcsönkapott mérőműszerrel. Budapest III. kerület Önkormányzatának megbízásából végeztem méréseket, amelyek egy új P+R parkoló létesítésében nyújthatnak segítséget.

POSZTERELŐADÁSOK SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

Szekció vezető:

Dr. Pálvölgyi Lajos PMP

PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

PROJEKT BIOLÓGIAI 3D MODELLEK KÉSZÍTÉSÉRE LEENDŐ TANÁROK BEVONÁSÁVAL

NAGY MELINDA¹, DANCSA DANIEL^{2,3}, TAKÁČ ONDREJ⁴

¹ Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Biológia Tanszék, Bratislavská cesta 3322,
Komárno, Szlovákia, nagym@uj.s.sk

² Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Biológia Tanszék, Bratislavská cesta 3322,
Komárno, Szlovákia, dancsad@uj.s.sk

³ Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola, Eszterházy
tér 1, Eger, Magyarország, HR4DTS@std.uni-eszterhazy.hu

⁴ Selye János Egyetem, Gazdaságtudományi és Informatikai Kar, Informatika Tanszék,
Bratislavská cesta 3322, Komárno, Szlovákia, takaco@uj.s.sk

KULCSSZAVAK: 3D modellek, projektoktatás, biológia tanárképzés, fotogrammetria

A biológia oktatásában már régóta használatosak modellek. Ezek korábban sok idő és gyakran jelentős anyagi források ráfordításával készültek. A modern kor műszaki eszközei azonban lehetővé teszi számunkra, hogy a fotogrammetriát beiktassuk a tanítási folyamatba, és a diákokat is bevonjuk a modellalkotás folyamatába.

Projektünk keretében a Selye János Egyetem Tanárképző Karának biológia szakos felsőbb évfolyamos diákjait tanítottuk biológiai objektumokat modellezni fotogrammetriával a biológia módszertana kurzus keretében. A mobiltelefonok, táblagépek, iPhone-ok és egyéb eszközök fejlődése mára olyan technológiai szintet ért el, hogy az általuk nyert fényképek megfelelő minőségűek ahhoz, hogy nagy felbontásban is valódi 3D-s, textúrával ellátott modelleket hozzunk létre belőlük. A hardverkomponensek fejlődése a számítási teljesítmény növekedését is magával hozta, amit a fotogrammetriai szoftverekkel végzett munkánk során előnyünkre fordíthatunk. Így lehetővé vált, hogy olyan 3D modelleket hozzunk létre, amelyek valós biológiai artefaktumokon alapulnak, azaz a valóság elemeit hordozzák, és nem csupán a grafikus szerkesztőkben létrehozott ideális modellek eredményei. Így a leendő pedagógusok módszertani eszköztára ezzel az új lehetőséggel bővül, amit nem csak a távoktatás esetén tudnak majd kihasználni oktatási gyakorlatukban.

Ezt a projektet a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumának Kulturális és Oktatási Támogatási Ügynöksége a 002PU-4/2021 számú KEGA projekt keretében támogatta.

3D-S ÁBRÁZOLÁS AZ ENTERIÓR TERVEZÉSBEN

KOLESZÁR ANDRÁS, NAGYNÉ DR. SZABÓ ORSOLYA

**Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar Terméktervező
Intézet**

koleszar.andras@uni-obuda.hu, szabo.orsolya@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *3D-s enteriőrtervezés, mintatervezés, térábrázolás, ArchlineXP*

A megfelelően elrendezett belső tér hatással van az emberek komfortérzetére. Az épületeket építészmérnökök tervezik, de az enteriőr kialakítása pl. a falak színe, a tapéták mintázata, a bútorok textúrája, valamint a textíliák ábrázolása az enteriőr tervező feladata. Ahhoz, hogy az elkészített terveket látványosan be lehessen mutatni a megrendelőknek, a berendezési tárgyak és a belső tér 3D-s ábrázolása nélkülözhetetlen mind a tervezőknek, mind a megrendelőknek és nem utolsó sorban marketing szempontból. A piacon sokféle 3D-s program található, plakátelőadásunkban az ArchlineXP programot mutatjuk be, valamint a program alkalmazási lehetőségeit a felsőoktatásban. Az ArchlineXP program magyar nyelvű ún. BIM program, mely könnyen elsajátítható. A tanulási folyamat az alapokról indul. Figyelembe kell venni, hogy a hallgatóink rendelkeznek digitális kreativitással, így program alapjainak megtanulása, alkalmazása nem okoz problémát. A program felépítése és használata olyan oktatási módszerre ad lehetőséget, amellyel a tanulási folyamat lerövidül, a hallgatók intuitív módon tudják használni a programot. Jellemzően a tervezői projektfeladatok kidolgozása hosszú időt vesz igénybe, melyre a rendelkezésre álló oktatási idő nem elég. Az oktatást és a projektfeladatok kidolgozását nagymértékben segíti, hogy a CADline Kft az oktatási idő alatt a hallgatók rendelkezésére bocsátja a programot. A 2D-3D-s grafikus szoftverek tanulása leghatékonyabban a tapasztalati tanulás elvén valósulhat meg. A tanulási folyamatot segíti továbbá az ArchlineXP honlapján megtalálható részletesen kidolgozott, jól felépített oktatóvideó könyvtár. Plakátelőadásunkban azokat a tárgyakat és projekteket mutatjuk be, melyekben az ArchlineXP programot használják, alkalmazzák a hallgatók.

A HÁBORÚ, AMI A BIZALMAT IS ROMBOLJA. KITEKINTÉS EGYES LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK FELÉ

MIZSER CSILLA ILONA

Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
mizser.csilla@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *állam, háború, társadalmi hatás, bizalom, következmények*

Jelen tanulmány azon összefüggés vizsgálatára összpontosít, amely a háború és a társadalmi bizalom csökkenése között áll fenn. A háborús konfliktusok jelentős hatást gyakorolnak a társadalmakra, és gyakran a bizalom csökkenéséhez vezetnek az emberekben. Az ilyen bizalmatlanság kihat a társadalmi kapcsolatokra és az egész gazdaságra is, amelynek hatása hosszú távon is érezhető.

Bemutatom a háború és a társadalmi bizalom közötti összefüggést, és különös figyelmet szentelek azoknak a mechanizmusoknak, amelyek az egyikből a másikba vezetnek. A háborúk és más konfliktusok a társadalmi bizalom számos dimenzióját érintik, például a bizalom szintjét az állam és a kormányzati intézmények iránt, a bizalom szintjét a más emberekkel való kapcsolatokban, és a bizalom szintjét a gazdasági intézményekben és a piacokban.

Szeretném bemutatni azokat a lehetséges megoldásokat, amelyek a társadalmi bizalom újjáépítéséhez vezethetnek. A tanulmány azt javasolja, hogy a háborús konfliktusokat megelőzően és azok alatt a kormányoknak fontos szerepet kell vállalniuk a bizalom helyreállításában. Ehhez biztosítani kell a jogi kereteket, a szociális hálózatokat, és egyéb infrastruktúrát, amelyek elősegítik a közösségi életet és a bizalom növekedését.

A PANDÉMIA ÁLTAL ÉLETRE HÍVOTT INNOVATÍV MEGOLDÁSOK PROJEKTOLDALI ÉRTÉKELÉSE A MŰVÉSZETI VILÁGBAN

DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES

**Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet**

kocsir.agnes @kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *NFT, projekt, innováció, PMI, projekterjedelem*

A 2020-ban eszkalálódott pandémiás helyzet új kihívások elé állította a gazdaság minden szereplőjét, a háztartásoktól a vállalkozásokig. A változások és az új kihívások nem kímélték a művészeket és a különböző művészeti ágakat sem. A digitalizáció sosem látott formát öltött az innovációs projektek tekintetében, napi szinten születtek újabbnál újabb megoldások a helyzet túlélése, és annak könnyítése érdekében. A hagyományos művészeti ágaknak rá kellett döbenniük, hogy számukra is megoldást jelenthet a digitális vívmányok használata és kiaknázása. Jelen tanulmány célja, hogy bemutassa a művészeti ágak, ezenbelül a zeneipar digitalizációs útkeresését egy 2021-ben, a PMI által kiemeltnek minősített projekt esetében. A tanulmányban a Kings of Leon zenekar NFT projektjét értékeljük felhasználói szemmel, annak projekterjedelmének mutatjuk be a kutatásba bevont válaszadók véleménye alapján.

DIGITÁLIS ESZKÖZÖK ÉS DIGITÁLIS MEGOLDÁSOK A MAGYAR KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK GYAKORLATÁBAN

**DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES¹, DR. HABIL. GARAI-FODOR-
MÓNICA², DR. VARGA JÁNOS³**

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

fodor.monika@kgk.uni-obuda.hu

³ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

varga.janos@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: digitalizáció, KKV, pandémia, változás

A 21. század digitalizációs hulláma a gazdaság minden szektorát elérte és érintette. Az ezredforduló után elindult informatikai fejlesztések olyan mértékű változásokat hoztak a szervezetek életébe, ami példátlan volt a korábbi évekhez képest. Ennek a folyamatnak újabb lökést adott a pandémia. A nagyobb vállalatok már jóval korábban felkészültek ezekre a kihívásokra, azonban a kis- és középvállalkozások csak a járványhelyzet idején, a lezárásoknak köszönhetően mozdultak el jelentősen a digitalizáció felé. A digitális kényszernek nagyon sok akadálya lelhető fel a vállalkozások esetén. Sok esetben hiányzik a készség, tudás, és a képesség is, valamint jelentős ellenállás van a folyamatokkal szemben szervezeti és munkavállalói szinten egyaránt. A tanulmányunk célja, hogy bemutassa a kis- és középvállalkozások digitális törekvéseit a pandémia után kitérve a használt eszközökre, az online megoldások alkalmazására is alkalmazhatóságára, a megoldásokkal szembeni akadályokra és hátráltató tényezőkre egy Magyarországon elvégzett primer kutatás eredményei alapján.

A PANDÉMIA HATÁSA A LENGYEL ÉS A MAGYAR VÁLLALKOZÁSOK OPERATÍV MŰKÖDÉSÉRE EGY KÉRDŐÍVES KUTATÁS EREDMÉNYEI ALAPJÁN

**DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES¹, DR. VARGA JÁNOS², DR. HABIL.
GARAI-FODOR-MÓNKA³, DR. KATARZYNA SZYMCZYK⁴**

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

varga.janos@kgk.uni-obuda.hu

³ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

fodor.monika@kgk.uni-obuda.hu

⁴ Czestochowa University of Technology, Faculty of Management

katarzyna.szymczyk@pcz.pl

KULCSSZAVAK: *pandémia, változás, KKV, Lengyelország, Magyarország,*

A pandémia számos változást hozott a mindennapi életünkbe, nagy mértékben érintve a gazdaság minden szektorát. A pandémia, és az azt követő markáns változások új kihívásokat támasztottak a vállalkozásokkal szemben, ami új működési alapokat, és kereteket igényelt. A pandémiát követő gazdasági visszaesés, az új működési rend azonban nem érintette egyformán az egyes méretkategóriákba tartozó vállalkozásokat, valamint a szervezeten belüli területeket sem. A hatások még markánsabban jelentkeznek akkor, hogyha azt országonként vizsgáljuk. A tanulmány célja, hogy bemutassa a pandémia hatását és az azt követő időszakot a magyar és a lengyel vállalkozások életében rávilágítva azokra a szegmensekre, valamint területekre, amelyek kiemelt figyelmet érdemelnek a változások és a hatások szempontjából egy Magyarországon, és Lengyelországban kivitelezett kérdőíves kutatás eredményei alapján.

VÁLTOZTATÁSI KÉNYSZEREK ÉS IGÉNYEK A PANDÉMIA HATÁSÁRA A MAGYAR ÉS A ROMÁN VÁLLALKOZÁSOK PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

**DR. VARGA JÁNOS¹, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES², DR. HABIL.
GARAI-FODOR-MÓNICA³, BÍRÓ BÍBORKA ESZTER⁴, DR. SZÉKELY KINGA⁵,
DR. BÍRÓ BORÓKA JÚLIA⁶**

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet,

varga.janos@kgk.uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet,

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

³ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet,

fodor.monika@kgk.uni-obuda.hu

⁴ Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Csíkszereda,
Románia

biro.biborka@uni-sapientia.ro

⁵ Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Csíkszereda,
Románia

szekely.kinga@uni-sapientia.ro

⁶ Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Csíkszereda,
Románia

biro.boroka@uni-sapientia.ro

KULCSSZAVAK: *változás, pandémia, Magyarország, Románia, KKV*

A 2020-ban eszkalálódott koronavírus járvány számos változást hozott a hétköznapi emberek életébe, ami alól nem jelenthet kivételt a mikro-, kis-, és középvállalkozások sektora sem. Az egyik napról a másikra bekövetkezett lezárások, a sosem látott új kihívások változtatásokat indikáltak az életben maradás érdekében. Újra kellett szervezni a munkavégzést, új alapokra kellett helyezni a működést. Sosem látott kihívásokat tapasztaltunk a digitális átállás, a marketing, a beszerzés, de akár a pénzügyek terén is. Ezek a változtatások és változások eltérően érintették a különböző kategóriába tartozó vállalkozásokat, és ezen hatások országonként is jelentősen eltérőek voltak. Jelen tanulmány célja, hogy felmérje a pandémia okozta változtatásokat és változásokat a magyar és román vállalkozások életében, megvilágítva a különbségeket és egyezőségeket, a hatások erősségét egy két országra kiterjedő kérdőíves kutatás eredményei alapján.

A KFI PROJEKTEK MEGÍTÉLÉSE A MAGYAR VÁLLALKOZÁSOK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN A GAZDÁLKODÁSI JELLEMZŐK MENTÉN

DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES¹, DOBOS OSZKÁR²

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet

dobos.oszkár@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *kutatás, fejlesztés, innováció, projektszemlélet*

A kutatás, fejlesztés és innováció régóta téma és lételem, azonban sosem volt annyira a középpontban annak fontossága, mint a XXI. században. A gyorsan változó turbulens környezet miatti változások új és innovatív megoldásokat kívánnak. Mindezen változások olyan új fogalmakat hoztak be a köztudatba, mint az agilitás, a változáskezelés fontossága, vagy akár a reziliencia. Az innovációs kezdeményezések azonban a szokásosnál jobban igénylik a projektszemlélet bevitelét a menedzsmentbe. A tanulmányunk célja, hogy rávilágítson az KFI projektek projektmenedzsmentjének egyes aspektusaira, kitérve a program- és portfóliómenedzsment fontosságára és szerepére egy 2022-ben kivitelezett kérdőíves kutatás eredményei alapján.

A PERLMUTTER PROJEKT FELHASZNÁLÓI SZINTŰ MEGÍTÉLÉSE A DIGITALIZÁCIÓ ASPEKTUSÁBÓL

DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES¹, DR. VARGA JÁNOS²

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

varga.janos@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *változáskezelés, innováció, digitalizáció, digitális átállás*

Az elmúlt évek eseményei teljesen új megvilágításba helyezték a gazdasági szereplők válság- és változáskezelési gyakorlatát. Eddig is közhelynek számított, hogy a változások iránt fogékonyabb szereplők sikeresebbek és eredményesebbek lehetnek társaiknál az üzleti piacokon. Talán az elmúlt évek legjelentősebb változásai még inkább megerősítették ezt. Elég, ha például a COVID-19 világjárvány, az energiaválság vagy az orosz-ukrán konfliktus hatásaira gondolunk. Nagyon rövid idő alatt igen jelentős változásokat hoztak ezek az események és hatásuk javarészt a legtöbb gazdasági szereplőnél negatív következményekkel járt. Ha eddig nem sikerült eléggé megérteni, hogy miért lehet fontos a változásokhoz megfelelően és időben alkalmazkodni vagy miért lehet fontos a megfelelő válságkezelési gyakorlat, talán ezek után mindenkinek sikerül. Mindeközben más trendek is alakítják a világgazdasági folyamatokat, amelyek kihatással lesznek a gazdaság és a társadalom jövőbeli állapotára. Ilyen például a fenntarthatóság (vagy a zöld átállás) és a digitalizáció. Két olyan globális változás, amelyek bizonyosan hosszú távon fognak hatást gyakorolni a társadalomra és az üzleti folyamatokra. Nem engedheti meg magának senki sem azt a luxust, hogy nem vesz tudomást ezekről a változásokról. Mi több, a legversenyképesebb gazdasági szereplők igyekeznek a saját hasznukra fordítani ezeket és kiaknázni a fenntarthatóságból vagy a digitalizációból származó előnyöket. Jól látható, hogy felgyorsult és még komplexebb lett a világunk, mint valaha volt bármikor is. Egyre több dolog változik meg körülöttünk és ezek egyre intenzívebb következményekkel járnak. Időben fel kell ismerni, hogy milyen válaszlépésekkel tudunk reagálni a megváltozott környezeti feltételekre vagy adottságokra. Ezzel a kérdéskörrel foglalkozik jelen tanulmány is, amely rövid szakirodalmi kitekintés után kutatási eredményekre támaszkodva mutatja be a digitalizáció fontosságát és jelentőségét.

DIGITÁLIS ESZKÖZHASZNÁLAT ÉS DIGITÁLIS TUDATOSSÁG A KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK KÖRÉBEN EGY PRIMER KUTATÁS EREDMÉNYEI ALAPJÁN

BERÉNYI CSABA¹, DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES²

¹ Ceglédi Szakképzési Centrum

berenyics.cks@gmail.com

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet,

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *ipari forradalom, technológia, digitalizáció, digitális tudatosság, digitalizáció hatása, veszélyei, cyberbullying*

A digitalizáció napjaink velejárója, az életünk része. A negyedik ipari forradalomnak köszönhető erőteljes informatikai előretörés életünk minden területét átszövi. A fiatalabb generáció már csak leginkább „always online” generációnként van definiálva, amely nemcsak a Z, de az utána következő alfa generációnak is a fő jellemzője. A digitalizáció számos pozitív hatással bír, sokat tud segíteni a mindennapi feladataink, munkánk során, hiszen könnyebbé és gyorsabbá teszi a kommunikációt, elérhetővé tesz bizonyos szolgáltatásokat, összeköti a világ bármely pontján dolgozó embereket. Azonban a folyamatoknak árnyoldala is van, jelentős kockázatot és veszélyt magában hordozva. Ezen veszélyeknek leginkább a fiatal generáció van kitéve, akik nem rendelkeznek kellő tudatossággal. A csalások és visszaélések, a digitális térben történő bántások másképp érintik az egyes generációk tagjait. A digitális tudatosság ugyanolyan fontos fogalomvá vált a 21. században, mint a pénzügyi tudatosság, vagy akár annak bármely vetülete. Jelen tanulmány célja, hogy bemutassa a középiskolás diákok digitalizációval kapcsolatos véleményét a digitális eszközök megítélésén keresztül egy primer kutatás eredményei alapján. A tanulmányban rá kívánunk világítani azokra a területekre és anomáliákra, amelyek mindenképpen figyelem felkeltőek, és megoldást kívánnak, annak érdekében, hogy a folyamatok a lehető leginkább kockázatmentes mederben folytatódjanak, ezzel segítve a digitalizáció hasznos jellemzőinek érvényesülését.

PROJEKTSZEMÉLET ÉS PROJEKTBEN VALÓ GONDOLKODÁS A KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK KÖRÉBEN

DR. HABIL. CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES¹, BERÉNYI CSABA²

¹ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Marketing és Üzleti Tudományok
Intézet

kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

² Ceglédi Szakképzési Centrum

berenyics.cks@gmail.com

KULCSSZAVAK: projekt, projektszemlélet, oktatás, hatékonyság, STEM

A 21. század számos változást hozott az életünkbe. A pandémia és az azt követő jelentős átalakulások az életünk mindennapjaiban megjelentek. Számos olyan kompetencia került előtérbe, amely a munka világában addig csak másodlagos helyen szerepelt. Ezen kompetenciák közé tartozik a projektszemlélet, valamint a projekteken való gondolkodás. A projektszemlélet nem egy önálló fogalom, hanem az egy olyan komplex tétel, amely több más kompetenciát is magába foglal. Ide tartozik a csapatban való együttműködés, a kommunikáció, az idő menedzsment, a lényeglátás, a rugalmasság vagy akár az agilitás és időmenedzsment. A projektszemléletre napjainkban már nemcsak a munka világában van szükség, hanem számos iskolai feladat is projektként definiálható, rávezetve a diákokat a való életben való sikeres működésre. Jelen tanulmány célja, hogy bemutassa a projektszemléletet és annak különböző dimenzióit a középiskolás diákok véleménye alapján egy kérdőíves kutatás eredményei mentén. Az írás rá kíván világítani a projektszemlélet különböző aspektusaira, kiemelve azokat a területeket és irányokat, amelyek fejlesztésre szorulnak, valamint amelyek a jövő zálogát jelenthetik.

A KONFERENCIA TÁMOGATÓI

Óbudai Egyetem
ÓE RKK Integrált Tudományok Szakkollégiuma
PROJECON Projekt Tanácsadó Kft.
MTA VEAB
Százak Tanácsa (SZT)
Kisgyermek c. szakmai folyóirat

2023